

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

Ižengiam į Naujus 1934 Metus. Dieve, duok, kad jie mums, lietuviams, ir visai žmonijai būtų laimingi dvasinėmis ir materialėmis gėrybėmis!

Gruodžio 23-čią Popiežius Pijus XI-sis savo kalėdinėje kalboje nurodė, kad sergančiam pasauliui kuo daugiau reikalinga malda.

Popiežius griežtai pasmerkė vokiečių (nazų) sterilizacijos įstatymą.

Sv. Tėvo pranešimu, nežūrint kritiškų laikų, pasaulio religinis jausmas bujoja.

SENUMS METUS Palydinti

Į 1934 metus mūsų šalis ižengia geresniu ir nakilesniu ūpu, negu į 1933 metus.

Pernai šiuo laiku šalis turėjo 12,000,000 bedarbių, siautė ekonominis chaosas, alkis; kai pilnamečiai neturėjo darbo, vaikai kankinosi dirbtuvėse; fermeriai streikavo ir kėlė riaušes, bankai ir bankinės įstaigos "braskėjo."

Dabartiniu laiku apie pusę buvusių bedarbių aprūpinta šio laikais ar tokiomis darbais. Desperacija visose srityse daugiau ar mažiau sumažinta.

Vis dėlto vargas ir ekonominis chaosas dar stipriai jaučiamas.

SIDABRO PINIGAI

Gruodžio 21-ą Prezidentas Roosevelt išleido proklamaciją kas link sidabrinų pinigų leidimo.

Vyriausybė išlietais sidabro pinigais dalinsis pusiau su sidabro kasyklų savininkais. Sidabro uncijos vertė nustatoma iš 64½ centų. Per metus laiko išliedins po 24,000,000 uncijų sidabro.

Prezidento proklamacija galios per 4-rius metus — iki sausio 1, 1938 m.

GUB. PINCHOT KOVOSIAS

Pensylvanijos seito specialieji legislaturės sesija išsikirstė gruodžio 21-ą.

Gubernatorius Pinchot nepatenkintas, kad legislaturai atmetė jo kai kuriuos planus. Tarp kitų liko atmetas "mažiausios aleros" bilis (minimum wage bill) ir neužtvirtinta dabartinė viešo patarnavimo komisija (Public Service Commission).

Manoma, kad gubernatorių gali sušaukti iš eilės antrą specialieji legislaturės sesiją svarbiems biliams ir įvesimams praveisti.

DERYBOS "NESIKLIJUOJA"

Pereitą savaitę Philadelphiaj buvo atnaujintos derybos tarp kietos anglies operatorių ir United Mine Workers unijos atstovų kietos anglies industrijos kodekso klausimu.

Iš vienuolikos diskusijų punktų abi pusės nei vienu negalėjo susitarti.

Nusistatymai daugiausia skiriasi darbo laiko sulgiavimo, algų, darbo dienų ir valandų punktuose.

Iš kitų punktų pažymėtini: viršvaldiškos panaikinimas, unijistų duoklių išskolavimas "checkoff" sistemos priėmimas, jaunamečių darbas, sveikatos patikrinimas, senų darbininkų atleidimas ir kiti.

GARSAS

285 Juras kun. P.
94 Bradford st.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 52

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, GRUODŽIO 28, 1933

VOL.-METAI XVII

BAISI TRAUKINIŲ KATASTROFA PRANCŪZIJOJ

Virš dviejų šimtų užmuštų, apie trys šimtai sužeistų.

Lagny, Prancūzija. — Gruodžio 23-čią, 8:15 val. vakare, prie Pomponne, 15 mylių į rytus nuo Paryžiaus, įvyko baisi traukinių katastrofa. Paryžiaus-Strasbourg greitis traukinis, važiuodamas 65 mylių per valandą greičiu, trenkė į Nancy traukinį. 190 keleivių žuvo vietoje, apie 300 sužeistų.

Tokia katastrofa yra didžiausia Prancūzijos traukinių nelaimių istorijoje.

Tarp užmuštų ir sužeistų randasi vyrai, moterys, vaikai. Dauguma jų vyko Kalėdų šventėms į savo gimtines, ypač tokių daug buvo mokinių ir studentų.

Katastrofą žuvo du parlamento atstovai, buvęs Briando ir Herrioto ministerių kabinetų narys Paul Morel ir žmona.

134 žuvusių kūnai buvo geritu laiku surinkti, sudėti ir traukiniu nuvežti į Paryžių ir suguldyti geležinkelio stoties beismonte.

Ligoninėse mirė virš 30, kurie buvo sunkiai sužeisti.

Autoritetai areštavo ir patalpino kalėjimam traukinio inžinierį Lucion Daudigny ir pečkūrį Henry Charpentier. Jiedu bus teisiami. Bet jiedu aiškina, kad yra nekalti. Pro tirštą miglą, sako, nematė jokių signalų. Nancy traukinį jie pastebėjo tik tuomet, kai jo priešakis buvo tik apie 60 pėdų atstumoje, taip kad išvengt katastrofos negalėjo.

23 kūnai buvo taip sumalti, kad jų negalėjo pažinti.

Iškilmingos žuvusių laidotuvės įvyko trečiadienį, gruodžio 27-tą.

BAŽNYCIOJ NUZUDĖ ARMENŲ ARKIV. L. E. TOURIAN

New York. — Gruodžio 24-tą samokslininkai užpuolė ir nužudė armenų nacionalės apaštališkos bažnyčios Amerikoje arkivyskupą Leon Elisee Tourian.

Arkivyskupas, pasirėdęs bažnytiniais rūbais, palydovų apsuptas, įėjo į Sv. Kryžiaus bažnyčią, W. 187 St., New York, atidaryti pamaldas.

Einant per bažnyčią, ūmai prie arkivyskupo priėjo žudeika ir dūrė į vidurius bučerio peiliu. Arkivyskupas sukrito. Kilo didelis triukšmas ir panika.

Policija įtariamus samokslininkus suėmė. Jie yra Matos Leylegian, 39 m., Nishan Sarkisian, 38 m., abu groserininkai, Martin Mazian ir Asjan Yerjianen.

Arkiv. Tourian buvo galva minėtos armenų nacionalės apaštališkos bažnyčios, kuri Amerikoje turi apie 200,000 narių. Tarp armenų jį turėjo priešų, neva už neprijautimą atstatymui laisvos nepriklausomos Armenijos, kuri dabar yra pavergta Sovietų Rusijos.

DALAI LAMA MIRĖ

Tibete laukiama kovų Lhasa, Tibetas. — Gruodžio 17-tą mirė budistų vyriausias dvasios vadas Dalai Lama, 60 m.

Pasklidus žinia, kad Dalai Lama mirė nuo nuodų, budistų tarpe sukėlė didelį susijaudinimą. Lama skelbė, kad jis nemirtingas, o jei kūnas mirs, tai jo dvasia vis vien sugrįš atgal naujagimio asmeny.

Kadangi Dalai Lama buvo ne tik religinis Tibeto iršininkas, bet ir civilis "aldovas", tai jam mirus iškilio problema, kas užims o vietą. Pretendentų yra. Vienas iš jų Panchan Lama andasi Kinijoje, kur iki šiol iš vedė tremtinio gyvenimą. Dalis budistų jį laiko "šventesniu" už Dalai Lama ir jį remia. Jį taip pat remia kiniečiai. Mat, kiniečiai vis da nenustoją vilčių susigrąžinti Tibetą savo įtakon, kurios jie nustojo 1912 metais.

Tibetas turi 3 milijonus gyventojų. Krašto likimu suinteresuotos net kelios didelės valstybės. Anglija ir toliau norėtų Tibetą matyti, kaip sieną (buferį) atskiriančią Indiją nuo Rusijos; Rusija ir Kinija nori turėti kuo daugiausia įtakos. Kalbama apie budistų susiskaldymus ir savitarni karą.

KOMUNISTŲ BYLĀ UZBAIGĖ

Leipcigas, Vokietija. — Gruodžio 23-čią aukščiausias teismas užbaigė penkių komunistų bylą, kurioje jie buvo kaltinami padėgime reigstago rūmų. Bylos nagrinėjimas užsitęsė apie tris mėnesius. Teismas pripažino kaltu ir pasmerkė mirties bausme holandietį komunistą Marinus Van Der Lubbe, kurs iš pat pradžių prisipažino prie padėgimo. Kitas keturis — Georj Dimitrov (bulgaras), Blagoi Popov, Vasil Tanev ir Ernest Torgler — išteisino.

MINISTERIS B. BALUTIS ISVAZIUOJA LIETUVON

Washington, D. C., gruodžio 28 d. — Lietuvos Ministeris Amerikos Jungtinėms Valstybėms, p. B. K. Balutis, skubiai iššauktas tarnybos reikalais Kaunan ir sausio mėn. 3 d. "Manhattan" laivu išplaukia iš New York'o Lietuvon, palikdamas savo vietoje laikinai eiti pareigas, Charge l'Affaires a. i. titulu, Pasivertęs Sekretorių Dr. M. Bagdoną.

Ligi šiol turimomis žiniomis, p. Balutis iššaukimas yra suristas su derybomis tarp Lietuvos ir Anglijos, sudarymui tarp jų prekybos sutarties. Šios derybos turi prasidėti sausio antroje pusėje ir p. Balutis yra kviečiamas joms vadovauti.

Derybos dėl prekybos sutarčių sudarymo yra paprastai komplikotos ir ilgas darbas, todėl p. Balutis išvažiavimas numatomas ilgesniam laikui. Ar jis grįš atgal Washingtonan ir kada — tuo tarpu pasilieka atviras klausimas, nes turimomis žiniomis p. Balutis drauge pasiūlyta ir Lietuvos Ministeris Lieton Londone.

NUSISOVĖ LIETUVAITĖ

Chicago, Ill. — Gruodžio 18-tą, vakare, prie Soldier Field Stadiono nusisovė lietuaitė Jadvyga Geraitė. Sako, ji buvo išmylejus lietuvių kareivį J. P., bet šis jai nekriepęs dėmesio.

NUSKENDO LAIVAS

Seattle, Wash. — Gruodžio 21-ą prie Vado Rock, britų Kolumbijos vandenyse, nuskendo Kanados nacionalės linijos laivas "Prince George." Keleiviai ir tarnautojai išgelbėti.

MIEGO LIGA TĖSIASI 23 MĖNESIS

Oak Park, Ill. — Patricia Maguire, 29 metų amžiaus, kuri vasario 15, 1932 metais, apsirgo miego liga, rodo šiek tiek pagėrėjimo sveikatoje.

Gydytojai jos sveikata labai užinteresuoti. Jie daro virusus mėginimus, kad jos sveikatą išgelbėtų ir tuo atžrast tikresnius būdus kitus nuo panašios ligos apsaugot.

ATIMA MELYNĀJĀ ARĀ

Washington. — Gruodžio 22-ąjį NRA. administracija atėmė melynąjį arą iš 19 darbdavių, kurie nesilaikė pasirašytų sutarčių. Tarp nustojusiu melyno aru yra 13 skalbyklų Cincinnati, O.

ARESTAVO 10 SNIPŲ

Paryžius. — Pereitą savaitę prancūzų autoritetai suareštavo 10 įtariamų snipų dirbusių svetimų valstybių naudai išgaunant milijonus paslaptis. Tarp areštuotu randasi du amerikiečiai Robert Gordon Switz iš East Orange, N. J., ir jo žmona Marjorie T. Switz.

SUSIVIENYMO NARIŲ DĖMESIUI

Dėl susidėjusių aplinkybių ir ne nuo Pild. Komiteto paeinančių priežasčių SKELBIAMAS NAUJU NARIŲ VAJUS IR ĮVEDIMAS NAUJŲ NARYSTĖS LIUDYMU ATIDEDAMAS NERIBOTAM LAIKUI.

JUOZAS B. ŠALIŪNAS, Sekretorius.

BAIGIANTIS METAMS

Metas baigiasi, eina užuomaršon. Kol šis organo numeris pasieks gerb. Susiv. narius, pradėsime naują 1934 metą.

Gruodžio mėn. Susiv. kp. susirinkimai buvo metiniai. Rinkta natjos kp. valdybos, arba pareikšta tolimėsnis pasitikėjimas buvusios valdyboms.

Sekantį sausio mėnesį Susiv. kp. susirinkimai reikšmingi, svarbūs. Keičiasi kp. valdybos, išduodamos finansinės apyskaitos kp. izdo ir narių stovio ir tam panašiai.

KUOPŲ VALDYBOMS ŽINOTINA

Narių duoklės. Valdybos atsakomingi asmenys turi daboti, kad sumokėtus narių duoklės turi būti išsiųstos tuojaus po kp. susirinkimui. Bet neveliaus 25 d. kiekvieno mėnesio. Gautos narių duoklės mėnesiui pasibaigus, skaitomos pavėluotomis ir nariai bereikalingai išstatomi spėdavimo pavojun. Gauta iš Susiv. Centro Fin. Kvita yra įrodymu, kurią dieną mokesčių lapai ir pinigai gauti Centre. Tokios kvitos ir visi gaunami laiškai turi būti patikrinti kp. pirmininko ir viešai paskelbti visų narių žiniai.

LIGONIŲ BLANKOS

Sutg Susiv. Konstitucijoje nurodytų taisyklių, susirgusio nario pašalpon pasidavimas prasideda nuo tos dienos, kada narys praneša fin. raštininkui, kad pasidavė pašalpon. Fin. raštininkas išduoda blanką numeris pirmas, prašydamas sergančio nario vardą pavardę ir pasidavimo pašalpon datą.

Sergantis narys ar jo šeima turi prižiūrėti, kad gydas narij-gigonj medicinos daktaras išpildytų vadinaimą Preliminary Report ir blanka numeris pirmas turi būti pasiūsta Susiv. Dr. Kvotėjui A. J. Valibus, 106 Church St. (Kingston P. O.), Edwardsville, Pa. neveliau kaip 11 dienų nuo dienos pasidavimo pašalpon. To nepadarimus, blanka skaitysis pavėluota ir pašalpa bus skaitoma nuo dienos kada blanka No. 1 bus gauta pas Susiv. Dr. Kvotėją. Arba bus taip pasielgta, kaip yra pasakyta blankoje No. 1 pastaboje:

"Blanka numeris pirmas privalo būti išsiūsta Susiv. Dr. Kvotėjui nuo dienos pranešimo kuopoje bėgyje 14 dienų. Vėliau tos datos gauta blanka pasidavimas pašalpon skaitysis nuo tos dienos, kaip bus gauta pas Susiv. Dr. Kvotėją. Ligai pasibaigus ir antsyk prisiūstos blankos nebus užtvirtintos ir pašalpa nebus mokama. Pavienių kp. nariai susirgę laišku praneša Susiv. Centru. Pasidavimas pašalpon skaitosi nuo dienos, kaip bus gautas Susiv. Centre laiškas."

Nesilaikymas tvarkos kuopoje dažnai būna bereikalingų ginčų šaltinis su skriauda pačiai organizacijai.

LABDARYBĖS FONDO MOKESTYS

Tulos kuopos ir nariai da vis nenori pripažinti, kad Labdarybės fondo mokeskis 10 centų per metus privalo būti sumokama sausio mėnesyje. Arba, kitaip vertus, kada narys moka savo mėnesines duokles pirmu kartu prasidėjus metams. Tokios kp. ir nariai pridaro daug nemalonių ir bereikalingo darbo. Išvengimui tolesnių ginčų, mes oficialiai ir viešai skelbiame, kad gerb. kuopų valdybos negali iš narių kitaip priimti duoklių kaip tik pilnai visuose skyriuose, neišskiriant nei darant išimties dėl Labdarybės Fondo dešimt centų. Umeris kuopos valdybos žmonės mūsų teisingo reikalavimo nepaklausys ir nesilaikys tvarkos, tai mums kitos išeities nebus, kaip tik nepilnai sumokėtas narių duokles gražinti pataisymui. Ta teisė yra įrašyta Susiv. Konstitucijoje ir mes jos laikysimės.

Mes esame tikri, kad gerb. kuopų valdybos nariai kreips į tai dėmesį ir šį paskelbimą perskaitys artimiausiam kuopos susirinkime.

Metas pasibaigė. Žinome tą, kad nariams ir organizacijai buvo ekonominio krizio metai! Koks bus ateinančių metas, ką jis mums visiems žada?

Mūsų nemirstamas poetas Maironis yra parašęs apie ateitį šiaip: "Ką žada rytojus — tikėk jei gali..." Taip, mes pilnai tikime, kad rytojus Susivienymui bus skaistesnis, sėkmingesnis, bet tiek, kiek mes patys savo organizaciją įvertinsime ir į jos ateitį tikėdami jai darbuosimės.

Visiems gerb. Susivienymo nariams Laimingų Naujų Metų!

J. B. ŠALIŪNAS, Sekretorius.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA. 4-TOS APSKRIT. METINIS SUVAŽIAVIMAS

Ivyks gruodžio 31, 1933, 2:00 po pietų Mockaickio svetainėje, 254 Bennett St., Luzerne, Pa.

Kuopos, priklausančios prie 4-tos apskr., prisiųskit atstovus su gerais sumanymais dėl apskr. ir viso Susivienymo.

Bus daug svarbių dalykų svarstymui.

Kurios kuopos užsilikę su metinėm duoklėm į apskritį malonėkit užsimokėt.

Ant. Soroka.

4-tos apskrities raštininkas.

LRKSA. CHICAGOS APSKRITIES METINIS SUVAŽIAVIMAS

Ivyks gruodžio (Dec.) 31 d. 1933 metų 2 val. po pietų 8v. Jurgio parapijos svetainėje, 33-čia ir Auburn Av., Chicago, Ill.

Pageidaujama, kad visos Chicagos ir apieilinkės kuopos dalyvautų šiame svarbiame apskrities susirinkime, nes bus renkama apskrities valdyba 1934 m. ir, svarbiausia, pasitarimas apie naują narių prirašinėjimo vaju. Visiems mums yra būtina pareiga dėtis prie jaus.

Prisiųskit skaitlingai atstovų, pradėsime naujus metus, naujus darbus mūsų pačių ir viso Susivienymo gerovei.

K. D. Rubinas, apskr. rašt.

PITTSBURGH'O APSKR. METINIS SUVAŽIAVIMAS

Ivyks gruodžio 31, 1933 m. 8v. Kazimiero parapijos mokyklos kambaryuose South Side Pittsburgh, Pa., tuojuos po sumai (arba 12 valandą).

Bus valdybos rinkimas, svarstymas organizacijos reikalų, kaip prirašymas naujų narių (vaju), ateinančio seimo reikalai. O kiek yra mūsų pačių apskrities reikalų. Tadgi subruskit visos kuopos, atsiųskit savo atstovus į šį suvažiavimą.

J. B. Tamkevičius,

Pittsburgho apskrit. pirm.

L. R. K. S. A. 5-TOS APSKRITIES METINIS SUVAŽIAVIMAS

Ivyks sausio 14, 1934 m. parapijos šaltę 2 valandą po pietų, Eynon, Pa.

Kuopos, priklausančios prie 5-tos apskr., malonėsit prisiųst savo atstovus į minėtą suvažiavimą, nes kaip metiniam suvažiavime bus daug dalykų aptariami.

Bus renkama valdyba 1934 m. Taip pat kuopos malonėsit užsimokėt savo duokles 5-tai apskr. už 1933 m.

Taip pat atstovai malonėsit atvažiuot su kp. mandatais. Jūs gerai žinot apskr. nutarimą ir malonėsit jo laikytis. Tvarka yra svarbus ir būtinas dalykas.

Kviečia valdyba.

Rašt. J. Purick.

ANGLIAKASIŲ KOVOS ATSINAUJINO

Taylorville, Ill. — Gruodžio 23-čią atsinaujino muštynės tarp UMW ir Progressive Miners unijų narių ir šalininkų.

Keturi asmenys pašauti. Muštynėse vartoti revolveriai ir kitoki daiktai; viso paleisti 25 šūviai.

Tarp sužeistu randasi Jack Glasgow, UMW subdistrikto 12 prezidentas.

Majoras J. W. Sponcer greitai laiku įsakė uždaryti visus salūnus, o policijai įsakė prižiūrėti, kad publika nesirinktų vienoj vietoj didesniais būriais.

Taylorvillej neseniai stovėjo nacionalė gvardija, kuri prižiūrėjo tvarką ir ramybę.

Ad. Padegimas
NAUJAM METUI

Sveiks, jaunikaite, mūs naujas valdona,
Ant sosto pasaulio stipriai tu sėdėk,

Neduok tu galingam nuskriausti silpnesnį,
Nuliūdusią širdį kuom nors suramink,

Tegul nebus niekur barnių, nei keikimo,
Tegul iš nelaimės nei viens neraudos,

O mums, kur varge sau duonos kąsnelio
I šią tolimą šalį ieškot iškeliavom,

Mums, darbininkams, mūs darbo sunkumą
Palengvink; vaikinas narsumą suteik;

Bet ir neužmiršk šalies prigimtinės,
Kur ilsi kaulai mūs bočių, pirmū,

Tegul dėl tėvynės, kurią taip mylėjom,
Kuriai lygios niekur pasaulio nėra,

nevedes! I ką tie vaikai panėši!
Pačiame amžiaus pavasaryje: nuplikę,

A. A. KANAUNINKAS
PR. ŽADEIKIS

Gruodžio 6-tą telegrafas atnešė
iš Skuodo liūdą žinią apie a. a. kan. Prano Žadeikio mirtį.

- 1) Šventųjų ir palaimintųjų vaikų ir jaunikačių gyvenimai. Kaunas, 1917.
2) Trumpi nedėlinių evangelijų paaškinimai visiems metams. Kaunas, 1908.
3) Mindaugis Lietuvos Karalius. Lenkiškai parašė Konstancija Skirmuntaitė, vertė P. Ž. Kaunas, 1908.
4) Jėzaus Širdies Mėnuo. Iš vokiško vertė kun. Pr. Žadeikis. Kaunas, 1913.
5) Gegužės Mėnuo. Gegužinėms pamaldoms vadovėlis. Pagal vokiškus rašytojus spaudai prirėngė kun. Pr. Žadeikis. Kaunas, 1914.

Sie veikalai buvo išleisti Kauniskės Šv. Kazimiero Draugijos.
Bet dar prieš jom pastodamas kan. Pr. Žadeikis buvo išvertęs ir savo lėšomis išleidęs Robinzono Kruzės gyvenimą.

nik). Mokėdamas gerai vokiškai,
okupacijos metu yra daug gero padaręs vetos žmonėms, gindamas juos nuo vokiečių žiaurumo ir neteisybės.

Domėjosi istorijos archeologijos klausimais. Iyvkusiamė š. m. Kaune pirmame liet. katal. mokslineiškų suvažiavime yra skaitęs savo idomų pranešimą apie Apuolės pilies kasinėjimus. Paskelbė ne vieną seną dokumentą liečiantį Lietuvos bažnyčios praktiką.

Išėjęs iš Šv. Kazimiero Dr-jos klebonavo keletą metų Pašaušyje, iš kur vėyk. Karevičiaus buvo perkeltas į Skudą, kur ėjo vietos klebono ir dekanato pareigas.

Būdo buvo švelnus, lėpšnus, paliko apie save kuo geriausių atminimą.
Reikia tikėtis, kad ne vien Lietuvos kunigai, bet ir šiaip jau jį pažinojusieji žmonės miešai pasimels už šį garbų nabašinką palinkėdamai jam gerai užjėlyntojo amžinojo atilsio.

Mirusiojo bendradarbis ir gerbėjas Pr. A. Dambrauskas

Washington. — Gruodžio 21-mą federalio alkoholio administratorius Joseph H. Choate, Jr., paskelbė, kad svaigalų kvota, nuskirta Prancūzijai ir Portugalijai, jau yra užpildyta.

Prancūzija prašo kvotą padidinti. Atsilyginimui ji priimtų daugiau amerikoniškų produktų.

Washington. — Gruodžio 23-ą federalis alkoholio administratorius J. H. Choate, Jr., pranešė spaudai apie naują raketą, kurią sudaro asmenys pardavinėjantys svaigalus be leidimų.

Tokio, Japonija. — Gruodžio 23-čią imperatoriaus Hirohito šeima susilaukė sosto ipėdinio. Iki šiol karališkoji šeima turėjo tris dukteris.

LIETUVOS ŽINIOS

PASŲ SUKČIAVIMO BYLA

Kauno Apygardos Teismas pradėjo nagrinėti didelę pasų sukčiutojų ir klastotojų bylą. Kaitinami yra 26 asmenys, iš jų svarbiausi: E. Levinas, Segalis, buvęs vidaus reikalų ministerijos pasų skyriaus viršininkas Jasiukaitis, pasų skyriaus vedėjas Zubrickis, R. Taube, Jank. Zefas, Benj. Jochas ir kiti.

Kaip matyti iš kalt. akto buvo padirbta apie 170 netikrų pasų ir 58 leidimai, gimnazijos atestatai, gimimo metrikai, notary aktai ir kt. Netikriems dokumentams dirbti buvo sudaryta organizacija, kurios priešką stovėjo S. Levinas. 1927 m. krim. policija organizaciją susekė. Pasirodo, kad turėta ryšių su Berlynu. Pas Leviną buvo padaryta krata ir rasta apie 20.000 lt. įvairių šampų, blankų ir kt.

Kaitinamųjų dalis jau prisipažino kaltais. Byla užtruksianti apie 2 savaites. Liudininkų teismas išskvietė apie 110, o šalys apie 50.

SUIMTAS 'GAISRININKAS'

Dažnų Vilkaviškio gaisrų kaltininkas jau suimtas. Pasirodo, kad tai buvo Matukaitis, baigęs 7 kl. ir lančės dramos studiją. Jis Vilkaviškyje yra žinomas kaip režisiorius ir yra ruošęs visą eilę vakarų. Jis prisipažino šį rudenį padėgęs 10 trobesių, dažniausiai būdamas neblaivus — pasigėręs.

LIETUVIŠKOS FILMOS

Kino mėgėjų sąjunga jau baigia paruošiamuosius darbus lietuviški filmai "Kestučio mirtis". Paskutiniu laiku pradėta ruošti taip pat visa eilė kultūrinių filmų, kuriuose būtų atvaizduoti mūsų miestai. Be to, mūsų filmama nori labiau pareklamuoti mūsų kurortus. Kai kurios šių filmų bus vežamos ir į Ameriką.

VEL IŠVĖS PINIGUS...

Pasklido žinia, kad į Lietuvą artimesniu laiku atvažiuoja tautinio žydų fondo atstovė išsivežti 100,000 lt. Šią sumą sumontėjo Lietuvos žydai. Tautinio žydų fondo tikslas yra išpirkinti Palestinoje iš arabų žemes ir jose įkurdinti žydus. Viso pasaulio žydai ešą apsidėję specialiu mokesčiu šiam fondui. Lietuvos žydai kas mėnu moką po 4-5 litus.

REIKALAUJA PINIGUS NESTI Į KAPUS

Sunkarių km., Šakių apskr., du ūkininkai gavo grasinančius laiškus. Iš vieno ūkininko vaagy reikalavo 100 lt., iš antro 500 lt. nunešti į Šakių kapus ir padėti po vienu dideliu paminklu. Jei reikalaujami pinigai nebūsia po paminklu padėti, tai grasinama ūkininkus ir jų šeimas išsaudyti. Bet ūkininkai nenusigando: laiškus perdavė policijai, o patys apsiginklavo.

ANGLŲ IR RUSŲ KALBOS GIMNAZIJOSE

Svietimo Ministerija nusistatėsi, kad kuriose gimnazijose mokinių tėvams pageidaujant leisti dėstyti rusų kalbą, kaip nepivaldomą dalyką. Be to, višoje eilę gimnazijų numatyta sustiprinti anglų kalbos dėstymą.

Mat, paskutiniu metu Lietuvos ekonominiai ryšiai su Anglija vis stiprėja, todėl kartu su ekonominių ryšių praplietimu turės būti praplėsti taip pat ir kultūriniai ryšiai.

Ateity numatoma dalį studentų stipendininkų, kurie moksisus eina užsieny, siųsti Anglijon.

VAIKŲ DIENA EUCHARISTINIAM KAUNO KONGRESE

Lietuvos Eucharistiniam Kongresui Rengti Komitetas (lapkričio 24 d. posėdy) jau nustatė svarbiausius vaikų dienos programos punktus.

Vaikų diena nutarta organizuoti 1934 m. birželio m. 29 d. Taip pat numatytos jau kai kurios paskaitos, kurios turės būti skaitomos atskiroms vyrų, moterų, jaunimo dienos ir bendroji kongreso programa.

Į L. Eucharistiniam Kongresui Rengti Komitetą įėjo dar kan. Vl. Butvila — Panevėžio Vyskupijos atstovas, ir kun. St. Kiškis — Kaišiadorių Vyskupijos atstovas.

TURĖSIME LAKŪNŲ MOKYKLĄ

V. D. Universitetas išskėlė projektą įsteigti aukštąją lakūnų mokyklą. Atatinkamos įstaigos tam projektui pritaria. Tokia mokykla esanti geriausias paminklas Dariui ir Girėnui.

NEPAPRASTAS REISKINYS

Viduklė. Š. m. lapkričio mėn. buvo matomas nepaprastas reiskinys. Senose Nungalių kapinėse naktį iš žemės išsoko liepsna apie 4 m. aukščio ir 10 m. pločio padarydama padangę milžinišką pašvaistę. Žemė apatčioje buvo lyg įdubusi. Liepsnoje buvo dėmės, panašios į kaukoles. Liepsna vaikščiojo, skyrėsi į tris dalis ir vėl susilėjo, įvairydama matantiems daug baimės. Senieji spėja toj vietoj žemę esant auksinį graba. Kiti sako, kad tai karo pranašai. Tas reiskinys pasikartojė per kelias naktis.

KAUNO BEDARBIAI

Pastaromis dienomis Kauno bedarbiai laiko apstoje Savivaldybės viešųjų darbų dalį. Iki penktos antradienio buvo registruojami tik didesnes šeimynas turintieji, o nuo minėtosios dienos — visi darbo iešką. Iki gruodžio 5 dienos buvo surašyta ir patikrinta, kad darbo yra reikalingi apie 1000 asmenų.

Tuo tarpu darbu aprūpinta apie 350 žmonių, o nuo gruodžio 7 d. dar bus duota darbo 1000 žmonių. Iki šiol darbas buvo tikinamas tik tiems asmenims, kurie turi didesnę šeimyną, nemažiau, kaip 6 asmenis, ir kariuomenės savanoriams kūrėjams. Viešuosius darbus dirbama akordų būdu. Tuo būdu uždirbama apie pustrėčio lito per dieną.

Labiausiai darbo reikalingiems bedarbiams, kuriems tuo tarpu juo negalima suteikti, jų šeimynoms bus duodama pašalpa pietų pavidalu iš beturčių valgyklų. Kadangi turimosios beturčių valgyklos numatomojo kiekio pietų negalės pagaminti, dėl to burmistras kreipėsi į kar. intendantą prašydamas jo paskolinti kuriam laikui vieną lauko virtuvę.

Juozas Petraitis NEVERKI, NAŠLAITE

Neverki prie kapo, vargšė našlaite, Nors širdį tau skauda begalo! Nedenki veido ta liūdesio skraiste Netekus motutės, tėvelio.

Neklausyk, našlaite, to akių melo, Kad mirė tėvelis, gera motutė! Juos kitas pasaulis tiktaį pamilo, Kur amžino gėrio spindi saulutė!..

Netruks, našlaite, čia dienos praeiti, O kapai tėveliui įdubę užžals... Ir tu pajusi, kad reikia išeiti!.. Nors širdį nekarta da skausmas sugels!

Neverki prie kapo, vargšė našlaite, Nors širdį tau skauda begalo! Nedenki veido ta liūdesio skraiste Netekus motutės, tėvelio!

GRĮSTA KALINIŲ ŠEIMOS

Grįžusių iš SSSR kalėjimų lietuvių kalinių šeimos buvo kuriam laikui likusios. Dabar ir jos grįžta, viso — 33 žmonės.

KLAIPĖDA GAUS DAUG MIŠKO DARBŲ

Miškų departamentas susitarė su kai kuriomis Klaipėdos krašto lėntpiūvėmis departamento miškui apdirbti. 1934 m. departamentas patieks 150,000 kietm. miško apdirbti.

Miškų apdirbinės trys Klaipėdos ir viena Viešvilės lėntpiūvės. Lėntpiūvės su miškų departamentu atsiskaito mišką pardavusios. Iš bendrų pajamų departamentui tenka 55,5 proc., o lėntpiūvėms — 44,5 proc.

Kaip teko patirti, ir rusų mišką gaus Klaipėdos miško sindikatas. Šiomis dienomis bus pasirašyta sutartis ir ateinančiais metais rusai pristatys 150,000 kietmetr. miško apdirbti. Pasirašius abi sutartis, beveik visos Klaipėdos lėntpiūvės turės darbą.

ISVAŽIAVO UZSIENIN

Lietuvos operos geriausias dainininkas Kipras Petrauskas kviečiamas išvažiavoti porai mėnesių užsienin, kur dainuos įvairiose vietose, garsindamas Lietuvos, dainų šalies vardą.

Greitu laiku išvažiuoja į Florenciją (Italijoj) bažnytinio meno studijuoti žinomas dailininkas Telesforas Kulakauskas. Iki šiol jį remdavo marionai.

SVEDAI SUMOKĖJO PASKOLĄ

Lietuvos degtukų gamybą atidavus švedų degtukų bendrovei, švedai pasižadėjo suteikti Lietuvos vyriausybei tam tikrą paskolą. Šią paskolą švedai mokėjo dalimis, kurių paskutinę dalį, 463.830 litu sumoje, valstybės išdas gavo gruodžio 1 d. Švedai mokėjo paskutinę paskolos dalį aukso doleriais (46,483), kurie šių dienų kursu sudaro 70-182 popierinių dolerių.

SIURPI ŽMOGŽUDYSTĖ

sukrėtė visą Antazavės valsčių. Mickus turėjo gražų ūkį, gražią žmoną ir keletą gražių vaikų. Nežiūrint tačiau to, dėl kažkurių priežasčių jis pradėjo ūkio nebežiūrėti, pradėjo girtuokliauti ir vesti palaidą gyvenimą. Ūkį teismas priteisė vaikams ir paskyrė globėjus. Pasirodė, kad jis, susipažinęs su kažkokia Elena Ragauskaitė, mėtė šeimą ir pradėjo žiūrėti tik jos. Buvo juodu kurį laiką Latvijoje, gyveno Kaune, užė, kol Ragauskaitė toks gyvenimas atsidobo. Ji pradėjo Mickaus vengti. Pastebėjęs apie tai Mickus pakalbino ją kartą vėl kur nors išvažiuoti, žadėdamas nupirkti naują palatą ir šiaip gėrybėmis apipilti, bet ji atsiskė, girdi, nusibodo jau mudviem transtyti.

Mickus, matydamas, kad nieko nebešeišyta, pasiryžo Ragauskaitę nužudyti. Juodu abu visą laiką susitinkėdavo klojime, į ku-

ARĖJAS VITKAUSKAS
ORAS DAUG SVEIKATĄ VEIKIA!

Bėga prieš akis vaikutis, vejasi jį šuo mažutis; bėga vaikas prieš akis, vejasi šunelis vis.

Juokiasi, kai bėga, vaikas, o šunelis loja paikas; Vaikas — kaip visi vaikai, bet šunelis — perpaikai...

Tai užbėga šuo į šoną, keldamas kojėlę ploną, ir nubėga taip toli, kad matyti negali.

Tai, iškišęs liežuvėlį, varnas jis bevaiko vėlei; na, daugiau ar bus kas paiko — varnas jis po lauką vaiko!

Vaikas bėga nors taku, o šuneliui juk sunku:

per dirvonus aukštus skrenda, net liežuvis visas lenda...

Bėga vaikas prieš akis, vejasi šunelis vis; esama gudresnio vaiko: varnų bent laukė nevaiko!

Kai gerai prisibėgęs, jie abu gerai miegos; šuo pavargęs sau miegos — reikale net nesulos!

Oras daug sveikatą veikia — pagėgioti, aišku, reikia; bet netaip, kaip šuo, paikai tebegioja bent vaikai!

Nuosaukumas reikalingas: sveikas bus tas ir laimingas, kas lauke dažnai judės; nuosaukumą vis turės!

Micky, kuris sutiko ją besišypsodamas.

— Girdite, aš jūsų jau seniai laukiu. Aš pritrūkau šovinių ir negaliu jų gauti. Kitaip ir pats būčiau nusišovęs.

Begėdis

Vagis, apieškojęs girtą ir nieko neradęs, su ironija tarė: — Tai begėdis! Nors žmonių gėdytis! Viską ligi pasityrusi, kas atsitiko, nudrožė pas

Apie žmogžudystę tuoj buvo pranešta policijai. Policija, pačių gėdytis! Viską ligi pasityrusi, kas atsitiko, nudrožė pas

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRASYTI

Susivienymo tikslas vienyti brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais. Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrus. Į Pilnamečių Skyrų gali išrašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pomirtinė \$150.00; 2-jo—\$250.00; 3-čio—\$500.00; 4-to—\$750.00; 5-to—\$1,000.00; 6-to—\$2,000.00; 7-to—\$3,000.00. Mokestys mokasi pagal amžiaus ir pagal laipsnį. Pomirtinės išmokamos giminėms, kuriems šuo užrašomos.

PASALPOS SKYRIUS turi penkis laipsnius: Pirmo laipsnio nariai ligoje arba sužeidimų nelaimėse gauna \$3.00 savaitėje, 2-ro—\$6.00, 3-čio—\$9.00, 4-to—\$12.00, 5-to—\$18.00. Mokestys tokios: pirmo laipsnio pašalpa 25c. mėnesiui, antro—50c., trečio—75c., ketvirtio—\$1.00, penkto—\$1.50.

Table with columns for age groups (Amžis 1Lp. 2Lp. 3Lp. 4Lp. 5Lp. 6Lp. 7Lp.) and rows for different membership types (APDRAUDOS MOKESTYS, PASALPOS MOKESTYS, ISIRASYMO MOKESTYS) with corresponding monetary values.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUJE gali priklausyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis \$2.20 į mėnesį, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių skyrius. Pomirtinės išmokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžiaus: pradedant \$34.00 iki \$250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi našliu, našliučių ir pavargusių narių likimu ir dėl to turi įsteigęs LABDARYBĖS FONDA. Rūpnasi narių ir apskritai lietuvių išeivių švietimu, dėl to leidžia organą "Garsą", teikia organizacijos narių veikimo ir pasaulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą. Susivienymo Centro Adresas:

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE. P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 — 8th St., Waukegan, Ill.
Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
J. B. Salinas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.
J. Moliūsis, Iždininkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
Vincas Miliauskas, Iždo Globėjas, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Simanas Galinis, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
2. Vladas Palupis, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
3. Kazys Krūšinskas, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Juozas Venšauskas, 612 Main St., Edwardsville, Pa.
2. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
3. Jonas Vieraitis, 165 Vernon Street, Worcester, Mass.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Leonardas Šimutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
2. Genovaitė Miliauskaitė, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
3. Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. J. Stulgaitis, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
3. V. Mardosa, 1733 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Simanas Cibulskis, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
2. K. Vencius, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
3. Tamas Seimas, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO

"Motinos Meilė"

Gruodžio 10-tą LRKSA. 142 kuopa statė scenoj labai gražų veikalą "Motinos Meilė." Vaidino 2:30 po pietų ir 7:30 vakare tą pačią dieną šv. Jurgio parapijos auditorijoje.

Vaidino išymiausi meno mėgėjai.

Paulė Glugodienė — Motinos rolėj žavėtinai vaidino ir giedoj.

Norberto Skirbantos giedojimas buvo nepaprastas. Žmonėms skruostus vilgė gaili ašara. Ant ru atveju gražiai giedojė muz. R. Adomaitis.

Duktės rolė vaidino Anelė Kavaliauskienė, kuri patraukė publikos akį savo drąsumu. Vaidino ir dainavo artistaiškai.

Sinaus — Pranas Urbšaitis. Tur būt, iš prigimties jam talentas paskirtas. Vaidino kelias roles ir visas atliko kuo puikiau.

Kazio — Norbertas Skirbantas. Garsus baritonas dainininkas ir šaunus vaidila.

"Kaimo Laikraštis" — Ona Mažiūnienė; kaiminkas — Petronė Urbšaitė. Vargu kas galėtų geriau vaidinti, kaip šos dvi sesutės.

Kaimo gražuolė — Olga Musinskaitė. Pilnai atliko savo uždavinį. Taipgi atliko ir visas dainas akompanavo.

Paklydėlis — muz. R. Adomaitis. Jis turėjo vaidinti trijose rolėse ir visose puikiai pasirodė.

Seniūnas — B. Skirbantas. Nors ir šioj šaly augęs, bet lietuviško tipo.

Vaidmainio rolėj — Petras Skirbantas. Yra vilties iš jo susilaukti gero menininko (kaip matot, šiame veikalė dalyvavo trys broliai Skirbantai ir visi garsūs dainininkai baritonai).

Vaidinimo tarpuose šv. Jurgio parapijos choras sudainavo kelias liūdny ir šventų giesmių. Vedė muz. R. Adomaitis.

Katriutė Martišauskaitė pasakė eiles "Ei, motinėle!" Visiems patiko.

Klebonas kun. V. Vilkutaitis pasakė gražią kalbą nurodymas žmonėms naudingą vaidinimo reikšmę. Tai yra kaip ir mokyla. Žmogus pamato gerus ir blogus charakterius, pasimokina. Užbaigus vaidinimą klebo-

nas pirmutinis pasveikino visus vaidilus ir kvietė panašų vaidinimų iš žmonių gyvenimo dažniau surengti. Tai yra suprantama ir naudinga. Taipgi iš publikos daugybė žmonių aplankė vaidilus ir teikė gražius komplimentus.

Nors du kartu buvo lošta (2:30 ir 7:30), bet gal reikės ir trečią kartą, nes žmonės visuose pasikalbėjimuose reikiąa noro dar kartą pamatyti.

Turiu pasakyti, kad šiame vakare buvo nemažai jaunuolių, kurie visi yra labai patenkinti. Taipgi buvo žmonių iš tolimesnių Clevelando rajonų. Bendrai žmonių buvo pilna salė ir patikmės gal bus geros.

Vakaro programą užbaigė choras vedant muz. Raimantui Adomaitiui. Rimtai išpildė kanatą "Dieve, Svieto, Sutvėrečiau."

Buvęs

ELIZABETH, PA.

197 kp. valdyba 1934 m.

Gruodžio 10-tą LRKSA. 197 kp. laikė susirinkimą ir išrinko valdybą 1934 m.: Martyną Kutą — pirmin., Bronių Losavicką — vice-pirmin., Karolį Loniaską — iždin., Joną C. Godliauską — fin. rašt., P. O. Box 74, Bunola Pa., Al. Stirbį ir Ant. Morauską — iždo globėjais; Br. Stulpiną ir J. Rudiną — ligonių lankytojas; Matą Dambrauską — tvarkos žiūrėtoju.

Kuopos susirinkimai bus laikomi paprastoj vietoj kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį tuoj po sumat.

J. C. Godliauskas, rašt.

ALLIANCE, OHIO

180-tos kuopos metinis susirinkimas

Gruodžio 10-tą 180 kp. laikė metinį susirinkimą. Visi nariai atsilankė, užsimekėjo savo visus nokesčius už 1933 m., neliko kolingų nei Centriui nei kuopai.

Visi nariai vienbalsiai nutarė palikti seną valdybą, būtent: pirmin. Juozą Žilinską, rašt. Juozą Degutį, 503 N. Franklin Ave., iždin. Vincą Jarmalavičių, 508 N. Franklin Ave.; ligonių lankytojas — Petras Juška.

Buvo peržiūrėtos kuopos knygos ir atrastos tvarkoj. Ši metų mūs kuopa turėjo tris ligonius.

LINKSMIAUSIŲ IR LAIMINGIAUSIŲ

Naujų Metų

Visiems Susivienymo Nariams, Rėmėjams ir Draugams Linki

A. J. SUTKUS

L. R. K. Susivienymo Prezidentas

Waukegan, Illinois

Kuopos susirinkimai bus laikomi kas mėnuo antrą sekmadienį 1-mą val. pas kuopos rašt. ninką Juozą Degutį, 503 N. Franklin Ave., Alliance, Ohio.

J. Degutis, rašt.

CLEVELAND, OHIO

Iš 50 kuopos metinio susirinkimo

Gruodžio 7-tą 50-ta kuopa laikė metinį susirinkimą. Narių susirinko daug ir visi domiai svarstė kuopos ir organizacijos reikalus.

Valdyboj 1934 metams daugumoj liko tie patys, tačiau visi buvo perbalsuoti ir ką nariai norėjo tą išrinko. Iš buvusių valdyboj pasiliko: V. Gudeliauskas — pirmin., A. Dominaitis — fin. rašt., A. Montvila — nutarimų rašt., J. Stagnūnas — iždo globėjas. Naujai išrinkti Jurgis Vaineravičius — vice pirmin., O. Matulis — iždin., J. Gražulevičius — iždo globėjas.

Naujai valdybai linkintia geriausios kloties! Kuopa rengia užgavėnių masikinį vakarą Lietuvių svietainėj. I rengimo komisija įeina J. Stagnūnas, J. Vaineravičius ir G. Gražulevičius. Visi geri veikejai.

Finansų knygų peržiūrėjimui išrinkti Jonas Ivanauskas ir Petronėlė Kundrotienė.

Nariai, nepamirškite savo kuopos susirinkimo sausio 4. 1934 m. Yra daug svarbių reikalų įsparstyti, kaip užgavėnių vakaras ir apsirūpinti dovanomis. Artinasi Seimas, tie keli mėnesiai netruks prabėgti. Svarbu tad mūs kuopa galėtų būt atnaujama Seime. Koresp. P. K.

Buvęs

BALTIMORE, MD.

13 kuopos visuotinas susirinkimas

LRKSA. 13-tos kuopos visuotinas susirinkimas bus sausio 14 l. 1934 m. paprastu laiku ir vietoj. Bus atskaita iš praėitų metų, renkami darbininkai dėl kuopos metinės vakarienos, kuri įvyks sausio 28 d. 1934 m. 7 val. vakare bažnyčioj naujai. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti susirinkime ir atsiveskite naujų narių prirašyti.

J. Būdelis, rašt.

DETROIT, MICH.

230 kp. valdyba 1934 m.

Pirmininkas — Lotužis Juozas, vice pirmininkas — Pukevičia Juozas, prot. rašt. — Ančiulaitis Pranas, iždin. — Kurpavičius Antanas, finansų rašt. — Bekampis Vincas.

Susirinkimai bus laikomi po senovėi.

Vincas Bekampis, sekr.

BALTIMORE, MD.

13-tos kuopos metinis susirinkimas

Buvo gruodžio 10, po sumos. 1934 m. valdybą išrinkti: dvasios vadas — kleb. kun. Lietuvninkas; pirm. — P. J. Miliauskas; iždin. — Paškauskas; rašt. — J. Būdelis; prot. rašt. — P. Makarauskas; maršalka — Juozas Juknelis ir daktaras Bene-

Kuopos Korespondentas

WORCESTER, MASS.

"Whist Party" ir Sokiai

Rengia L. R. K. S. A. 41 kp. šeštadienį, sausio 13-tą, 1934 m. Pradžia 6:30 val. vakare Lietuvių Ūkėšų Klubo svetainėjė.

Suaugusiems ir vaikams lygi įžanga — 35 centai.

I šį parengimą kviečiame visus šio miesto ir apilinkės lietuvius, senus ir jaunus, nes kiekvienas, kuris atsilankys, bus patenkintas.

Bus duodamos dovanos kazirinkams — 1-2 — ir rubi 3. Kurie kada nors dalyvavot mūsų baliuose, tai visi žinot ir žitiems pasakykite, kad neliktų žamič sausio 13.

Mūsų komisija dirba nuosekliai, kad svečiai būtų linksmi ta akarą. Žinote iš patirties, kad nes visus priimame svetingai ir iš liūdny pasidoro linksmi. Kas ja neturi tikietų (bilietų), tai įsigykite pas šiuos komisijos narius: Mrs. Z. Žemaitis, 89 Ward St., Mr. K. A. Lekeckas, 33 Barclay St., Stasys Manevicius, 64 Houghton St., V. Delonis, 10 Shanon St., K. Kirminas, 44 Mendon St.; ir kiti mūsų nariai turi pardavimui.

LRKSA. 41 kp. nariai visi dalyvaukite, nes tai vienintelis parengimas žiemos sezone. Parodykite brolišką savo susipratimą, o tada ir svečiai gerbs mus ir mūsų brangi organizacija turės gražų obalsį.

Taipgi kviečiam 98 kp. valdybą ir visus narius ir nares. Mes ir paremsime jūsų parengimus kada jūs rengsite.

Bus šokiai iki vėlumos. 41 kp. komisija-rengėjai

BROOKLYN, N. Y.

135 kuopos ekstra susirinkimas

LRKSA. 135 kp. svarbiais reikalais šaukiamas nepaprastas susirinkimas sekmadienį, gruodžio 31 d., tuoj po sumos Apr. P. P. nelės šv. salėj.

Prašomi visi atsilankyt, ner keli mažai ką reikiąa, o bendrai visi daug ką galime padaryti. Taipgi būtina reikės išrinkti valdybą 1934 m., prie to daug užsilikę su mokesčiais. Gera progą išsilyginti su šiais 1933 m.

Valdyba

ASHLEY, PA.

69 kuopa laikė metinį susirinkimą, išrinko viršininkus: pirmininkas Kazys Cenkus, 244 S. Main St., Ashley; rašt. Jonar Šupšinskas, 222 So. Main St., Ashley; iždininkas Bernardas Kazakevičius, 68 Tool St., Ashley, Pa. J. Š.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus sausio 1-mą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių Salėje 6535 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus sausio 4-tą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių Salėje 6535 Superior Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 31 dieną šv. Juozapo parapijos bažnyčiojė salėjė. Malonėkite visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus gruodžio 31 dieną po sumos, parapijos svetainėjė, 4. Capitol Ave.

MASPETH, L. I., N. Y. — 108 kp susirinkimas bus sausio 2-tą dieną pas kp. pirmininką P. Kubilyj.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp susirinkimas bus gruodžio 31 dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus gruodžio 31 dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus gruodžio 31 dieną Igo Stungio salėjė.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus sausio 2-tą dieną A. Rūpšio salėjė, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkite dalyvaut.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

KĄ VALGYTI?

Arba Dietos Įtaka Žmogaus Sveikatai

Rašo DR. A. PETRIKA

(Tęsinys)

Dabar mes priciname pric klausimo, ką valgyti? Svarbu žinoti taipgi, kokioj formoj tasai maistas yra labiausiai pagaidaujamas, nes toji pati maisto medžiaga gali būti įvairiose formose, kurios ne vienodai reaguoja į kūno padėtį. Pavyzdžiui galima paimti visiemis gerai žinomą mūsų kasdieninę duoną. Ji gali būti kaip kada naujlinga maistui, o kaip kada ir visai nenaudinga. Padziiovinta, kieta duona gera yra ir dantim pagrauzti ir skilviui lengviau įjervirškinti: gi minkšta, kaip tešla, ta pati duona — nenaujlinga nei dantim, nei skilviui. Be to, jeigu ta duona suvilgyt kokiais riebalais, ji yra neceknsminga, nes skilvyms negaljos suvirškinti. Tą patį galim pasakyti ir apie mėsą: šviežioj neperkeptos ar virtos mėsos gabalėlj galima suvalgyti su naujlinga, gi jeigu tą pačią mėsą percepti, sudaryti su visokiais riebalais dažiniais, — ji tampa ne tik nenaudinga, bet ir kenksninga.

Nereikia manyti, kad brangiausiai valgiai yra geriausi kartais jie yra prasčiausi. Tul turčiai, kurie turi pakankamai pinigų, o mažai proto, kurie mano, kad svarbiausias žmogaus tikslas pasauly, tai prikimšimas skilvio per ne miera kuo brangiausiai valgiais ir gėrimais dažniausia sugadina savo sveikatą, ar net gyvenimą sutrupina, tik dėlėi persivalgymo ir dėl nuolatinio vartojimo visokit koncentruotų bei brangių valgių žinoma, negalima sakyti, kač visi brangūs valgiai yra prasti o visi pigūs geri. Tai būtų netiesa. Bet daugely atveju taip yra. Pavyzdžiui, brangus "steikas," raumenų rėžinys, yra kurkas prastesnis maistas, negu kepenys, smegenys, inkstai ir kaulų smegenys (marrow). Juoda, rupi čielo rugio ar kviečio duona yra pigesnė, negu išdabintas, saldintas, gražiai atrojas ir brangus pyragas. Rudasis cukrus yra pigesnis ir geresnis, negu baltasai cukrus. Daržovių valgis bus pigesnis ir geresnis, negu saksym, koksai nors smozintas kepsnys, kuris yra brangus ir maistui netikėtas tuo paprastesnis valgis, biliktai įsiai yra švarus, šviežias naturalus, nesugadintas — yrr kur kas geresnis, negu brangus, komplikuoatas, sugadintas Persivalgymas taip pat žalingai atsiliepia į kūno sveikatą. Kas mano, kad valgyti reikia tiek, kiek išneša jo kišenius ir pilvas sutalpina, tokiam vėliau prisieina gailėtis, kada įsigyja chronišką vidurių nemaiimą ir suardo sau sveikatą. Moderacija, saikas visuoomet yra geriausias vadas. Žinoma, kas sunkiai fiziniai dirba, kuriam tenka pakankamai išsimankštinti tyrame ore, tas gali daugiau ir sunkesnio valgio suvartoti, negu tas, kuris užsi-

daręs per dieną sedėdamas raukom ar galva dirba. Valgyti reikia tik tiek, kiek norime ir kada norime, o ne tiek, kiek yra ar todėl, kad jau laikas valgyti. Geriau yra atsitraukti nuo stalo biskį nedavalgius, o ne persivalgius. Jeigu maža laiko, kaip kad kartais būna darbavietėse, geriau tada mažiau valgyti ir lengvesnio valgio, o gerai visa tai sukramtyti, negu kad pusėlieliais kąsniais prikimšti pilvą. Toksai skubus valgymas tik skilvj sugadina. Gerai sukramtyto maisto mažesnis saikas atneš daugiau naudos, negu pusėlieliai suryto kad ir didelis saikas. Be to, kramtymas duoda progą dantim bei dėsnom išsimankštinti, kas jiem eina į sveikatą. Perdaug pailsusiam taip pat negera umai valgyti; geriau biskį pailsėt, o jau tada valgyti.

Valgant nereikia maišyti viską į krivą; geriau yra pavalyti iki sočiai vienos rūšies maisto, o ne kelių. Kitu kartu galima valgyti kitos rūšies maistą. Jeigu, pav., kas valgo kartū mėsą, bulves, duoną, sviestą, daržoves, pieną, surj ir saldintus pyragus — negali tikėtis nieko gero iš tokio mišinio, nors atskirai paėmus — kiekvienas jų gali būti geras maistas. Juo mažiau sumaišyti įvairias maisto rūšis, tuo bus skilviui lengviau tasai maistas suvirškinti. Niekuomet nereikia pasivydėti daržovių ir vaisių valgyti visokias valgomas žoles bei augmenis. Nebijoti asakoto, rupaus maisto, nes tai pagelbsti mitybos kanalui. Beverdant tulosa daržovės susigadina, nes iš jų išsiskiria mineralinės druskos ir vitaminai. Todėl tokias daržoves, kurias reikia virti, reikia stengtis sutaisyti su sriuba, kad vanduo, kuriame jos virė, nenusimstų. Gerti kiek galint daugiau žalio vandens, bent po du stiklu prieš kiekvieną valgį. Bevalgant negerai yra gerti vandenį, bet prieš valgį bent pusė valandos. Šaltame ore gerti vandenį pasilydya, tik ne virintą.

Mėsos valgyti kartą į dieną ir tai ne visą svarą ar du, bet tik ketvirtą dalį svaro. Liaukos, kaip kepenys, inkstai, yra geriau valgyti, negu raumenys. Reikia žiūrėti, kad mėsa nebūtų susenusi ar sugedusi; geriau jos mažiau valgyti, o geresnę pasirinkti. Vengti sūdytos ir ūkytos mėsos. Nereikia ją sužadinti perligu kepimu. Maisyta dieta žmogaus organizmui yra geresnė, negu vienos mėsos, ar vieno augmenų, nors ir bile kuria viena jų, kaip praktika parodė, galima gyventi. Nereikia užmiršti, jog pienas yra vienas geriausių maisto medžiagų ir jo reikia kuo daugiausiai gerti. Geriausias pienas tai žalias pienas, nevirintas ir kaitintas. Kaitinant ar virinant susinaikina tulosa maistinės medžiagos jame. Kadangi miestų gyventojams sunku yra gauti pieneį tiesiai nuo karvės, nesugadintą, iš kurio smetona nėra išskirta, tai patartina imti nuo pieniaus "certifikuotą" (certified) pieneį, nes jame daugiau smetonos ir jisai nėra kaitintas (pasteurizuotas). Be to, tasai pieneas yra imamas iš parinktinų, sveikų karvių. Žinoma, įsiai yra brangesnis negu paprastas pieneas; bet, kas neišgali jo, pakankamai pirkts, lai jo ima mažiau, o vis tiek bus daugiau naudos, negu išgėrus prasto pieneo, nors ir didesnį saiką.

Nesėšios ar žindančios motinos ypatingai turi gerai žiūrėti savo dietos, nes jos atsakomings ne tik už save, bet ir už savo kūdikius.

Rašt. J. Bankieta

"KALĖDOS--ŪKININKAMS BĖDOS"

25 metai apieidus Tėvynę Lietuvą da vis vaizduojasi įvairūs Kalėdų papročiai ir ūkininkų "bėdos."

Esu kilęs iš Suvalkijos, Marijampolės apskrities, todėl aš ir noriu pasidalinti įspūdžiais, kaip ten švėsdavo Kalėdas ir kokias turėdavo "bėdas."

Tam, krašte vidutinis ūkininkas turėdavo apie 50 margų žemės. Jam reikėdavo turėti "šeimyną" (šeimyna vadindavo ne tik savo vaikus, bet ir tuos asmenis, kuriuos susiderėdavo nuo vieno Kalėdų ligi kitų) samdinius: berną, pusbernį, piemenį, mergą, pusmergę ir piemenaitę. Bernas tai yra vyras apie 25 metų, kuris turi mokėti visą žemės ūkio darbą: pusbernis apie 18-19 metų, kuris tik praktikuotis imas; piemuo 14-15 m. vasaros metu galvijus ganyti, o žiemą juos padėti šerti; merga tarpe 19-23 m., kuri moka verpti, austi, siūti ir visą pirkčios ruošą; pusmergė, jos įpėdinė; piemenaitė, bulvių skusti, mažą vygę supti, vasarą žasis daboti. Tai tokia, mūsų krašte buvo vadinama "šeimyna."

Gerai ūkininkas tokia "šeimyna" susidera nuo Kalėdų iki Kalėdų, išėmus tarpkalėdį (nuo Kalėdų iki Trijų Karalių) atostogoms, kuomet samdiniai pareina pas savo tėvus ir svečiuojasi su gautais "pavyržiais." Tie "pavyržiai" įduodami dovanoms už gerą tarnavimą pas ūkininką, kiauilienos šlaunis ir kepalas duonos.

Taip kad vargingų tėvų keli vaikai ir mergaitės iš gerų ūkininkų sunėša gerą "pavyržių." Užmokėstis už apskritą metą buvo bernui 35 rubliai (Rusijos pinigais); pusbernui apie 25 r.; piemeniui apie 15 rub.; mergai 25 rub.; pusmergei 15 rub.; piemeniui 10 rub.

Sitokia metinė alga išrodo labai menka. Reik suprasti, kad ši "šeimyna" gyveno išvien su ūkininko šeimyna ir su pačiu ūkininku sykiu kėlė, sykiu prie vieno stalo valgė, sykiu to paties ūkininko visais drabužiais vilkėjo, išėmus šventadienį (turi savo išeginius viršutinius drabužius).

Bet ir tas pats nedidelis algas kaip susidėdavo išmokėti prieš Kalėdas, tai susidėjo sakiny: "Atėina Kalėdos -- ūkininkams bėdos."

Parsisamdytojai pas ūkininkus rinkdavosi tik pas gerus ūkininkus, kurie duodavo gerą drapaną ir gerą valgį. Lietuvoje buvo mados, kad parsisamdytojas eitų siūlytis darbo ieškoti. Priešingai, ūkininkas turi eiti pas biednų tėvų vaikus ir juos prisikalbinti, įduodant ant rankos "produktą," kaipio ženklą su tarties, 3-5 rublius ir jokių raštų kontraktų nedaro, viską išpildo žodžio sutarimu, nepamiršta per metus ką vienas kitam prizėdėjo.

Da pirmiaus tų laikų nemokėjo jokių pinigų, tik sėjo pasėlius visų javų po karti, bet

nius laikus Kalėdų šventėse, jie ir dabar to nedaro. Jų Kalėdų šventės ne "bėdos," bet pelno apyskaltos.

Kiek mes turim tokių kompanijų prezidentų, instruktorių, manadžerių, kurie gauna po \$50,000.00 metinės algos? Tuom leiku darbo žmogus gauna tarpe \$1,000.00 ir \$2,000.00 ir su savo šeimyna turi gyventi.

Sulyginus Lietuvos glaudų, ramų katalikišką gyvenimą su šios šalies tarpe parsisamdytojų ir darbdavių, matomas didelis skirtumas. Nėra Kristaus meilės dži bėdnų, bet, priešingai, jie bėdnus skriaudžia ir prieš save kerštą augina ir labai greitai gali ateiti laikas, kad tas kerštas gali būt įrankiu jų nenaudai.

Mes, lietuviai, darykim taip, kaip mūsų tėvai tėvukai darė Lietuvoje. Mes su savo biedniaisiais čia dalinkimės, ką mes turim, glauskim juos prie sąvės.

P. M., Lab. kom. narys.

AKLŪJŲ ŠVIETIMAS

Apie aklųjų švietimą rašoma: Švietimo ideja nesena: prieš 150 metų nebuvo akliesiems nei mokyklų nei knygų. Aklieji, anot vieno vokiečių pedagogo, aklųjų būklės apibūdinimu, pergyveno keturis periodus. Pirmas aklųjų būklės periodas buvo aklųjų gerbimo laikotarpis; antrasis -- aklųjų aprūpinimas tik maistu; trečias -- pradėdama akliesiems šviesi, ir ketvirtas -- akliesiems pripažįstamos lygios teisės visuose darbuose.

Senų senovė graikuose buvo susidariusi nuomonė, kad aklieji esą ypatingomis dovanomis apdovanoti. Juos laikė pranašais, žyniais. Visi aklieji buvo laikomi ypatingoje pagarbėje. Ši į akluosius pažūra buvo praplėtusi ir kitur. Lietuvoje būta žymių dainių, vaidlių -- aklų. Ir Lietuvos istoriniuose pasakojimuose apie akluosius dainius, vaidilus atliepiama su didele pagarpa. Tačiau ne visuose kraštuose ši pažūra vyravo. Tuose kraštuose, kur buvo krepinama daugiau dėmesio į kūno kultūrą, aklieji ypatingai buvo niekinami. Spartoj aklicijai vaikai buvo žudomi. Romos imperijoje aklicijai buvo metami laukan ir paliekami be priežiūros.

Keičiantis kultūrai, keitėsi ir pažūra. Aklicijai paliekami elgetavimui. Kai kuriuose kraštuose akluosius imta išnaudoti šlykštiesiems darbams. Japonijoje aklosios mergaitės buvo atiduodamos paleistuvystės namams. Įsigalėjus aukštesnei kultūrai, pradėdama rūpintis aklųjų būklės pagerinimu. Aklicijai -- labdarybės objektas. Pradėdama steigti akliesiems prieglaudas. Jau IV amžiuje Cezarijoje buvo įsteigta akliesiems prieglauda. Akliesiems buvo teikiamos privilegijos elgetauti, kur buvo rengtisiems elgetoms uždrausta. Europoje pradėta daug vėliau panašios akliesiems prieglaudos steigti. Viena iš pirmųjų tokių prieglaudų įsteigta 1260 m. Paryžiuje. Ji ir šianditė tebegyvuoja. 1331 m. įsteigta Londone garši prieglauda "Elsing Hospitai." Panašiu pavyzdžiu imta steigti ir kituose kraštuose akliesiems prieglaudos. Tose prieglaudose buvo teikiamos tik būtinausios sąlygos gyvybei palaikyti -- auklėjimo bei mokymo reikalais visiškai nesirūpinta. Neauklėjami, nemokomi aklicijai pradėjo įstivirkauti. Ir garšioji Paryžiaus labdarybės tikslais įsteigta prieglauda pasidarė istivirkavimo ir elgetavimo židiniu. Aklicijai eidavo į Paryžiaus gatves šlykščiausiai rūbais apsirengę ir nepadorias komedijas vaidindavo. Šis aklųjų elgesys sukėlė žmonėse nepasitenkinimo.

LAISKAS IS SOVIETU RUSIJOS

Šis tas apie darbo žmonių "rojų"

Vienas eks-amerikietis lietuvis J. M., apieidęs Ameriką apie dvidešimt metų atgal ir apsigyvenęs Sibire, rašo savo giminiui J. Zernauskui, Mahanoy City, Pa. (laiskas išleistas lapkričio 25, 1933 m.). Tarp kitko jis rašo:

"Turim namą, geras, medinis, storų rasti. Turim arkli, karvę, vieni avis (tris turim papiovėm), vieną kiaulę, šešias vištas, vieną gaidį.

"Uždarbis rudenį buvo tokis: į mėnesį nuo 500 iki 600 rublių. Kiti žmonės su vienu arkliau uždirba po 1000 rublių ir daugiau į mėnesį. Kurie nuo dienos dirba prasti darbininkai jiems moka po 2 rublių 75 kapeikas į dieną. Tokiems darbininkams bloga: valgis brangus, o uždarbis mažas.

"Pas mus norėjo padaryti, kad niekas neturėtų nei kokių nuosavybių -- žemės, gyvulių, namų, kad viskių būtų valdiška (kazionna). Pas mus kaimuose buvo taip: arklys, karvė ne gspalduotais, bet kazioni. Mažiems vaikams duodavo pieno po pusę buteliuko į dieną, darbininkui butelį, o kada karvės mažai duoda pieno, tai augusiems žmonėms savis neduoda, gi mažiems po truputį."

"Šiomet karves išdalino kiekvienam kolektyvščikui. Kolektyvščikai, vyrai ir moterys, dirba per visą metą ir yra raštinkas, kuris surašo, kiek kuris lienu išdirba. Rudenį dalina javus. Yra kaimų, kur gauna po pusę svaro už dienos darbą, kitur po 5 svarus, po 10 svarų, o la kitur po 25 svarus. Žinoma, kur kaip užaugo ir užderėjo. Nežiūrint, kokias žmogaus šeimyna, javus dalina pagal išdirbtas dienas. Kas dirba, tas gauna.

"Pas mus kaimuose turtingų žmonių nėra. Turi po 1 karvę, po 1 ar 2 avis, arklys kazionas. Teigu kaimėčiui reik kur važiuoti, jis prašo arklį pas "bosą" (tai tau ir komunistiška "lygybė"), jeigu duoda, tai gerai.

"Kazionų farmų yra labai didelių, dirbamos žemės turi po kelis tūkstančius margų, po kelis tūkstančius gyvulių. Miestuose yra namų savininkų, bet daugiau vieno namo niekas neturi.

"Seniau Sibire buvo gerai gyventi, tiktai labai šalta. Žemės buvo įvalias. Gyvuliai buvo pigūs, duona pigi ir mažai reikėjo dirbti. Užtat mes ir likom "matuškoj" Sibierioj. Dabar jau netaip.

"Dirbam 8 valandas į dieną. Dirbam 5 dienas, sešta dieną švenčiam. Pas mus taip švenčia: 6, 12, 18, 24, 30; kiti švenčia 5, 10, 15, 20, 30. Kaimuos sekmadienius švenčia, o miestui jokių švenčių nėra -- nei Kalėdų, nei Velykų, tik valdiškos šventės. Lapkričio 7 ir 8 švenčiam abi dienas."

siems mokyti mokykloj. Pradėjus akluosius mokyti, pasikeitė ir į akluosius pažūra. Dabar į akluosius žiūrima, kaip į galinčius mokyti rašto bei kokio darbo.

Valentinas Haueg davė pagrindą aklųjų mokslui. Dar nesukako lygiai 150 metų nuo aklųjų mokslo pradžios, o jau jų mokymas geroką pažangą padarė. Per šį trumpą laikotarpį aklųjų mokymas ir raštas įgavo pastovias formas.

Iš pradžių aklųjų raštui buvo vartojamos iškilusios lotyniškosios spausdinamos raidės. Tas šriftas sudarė daug nepatogumų patiems skaitytojams, o be to, sunkiai parašomoms, ilgai išsilaikyti negalėjo. Pradėta tobulinti. Kai kuriuose kraštuose buvo įvestas triangulinis sistemos šriftas. Vėliau suprastintosios lotyniškosios abėcėlės pavidalu, paskiau Vokietijoje taškelių sistemos pavidalu. Tačiau, nei vienas nei kitas šriftas pilnai nepatenkino ir rašytojų ir skaitytojų reikalavimų. 1819 m. prancūzų karininkas Brebier pramanė įspausčius taškais žymėti raštą -- ženklus. Tą sistemą patobulino ir pritaikė aklųjų raštui 1821 m. aklas prancūzas Braille. Pats būdamas aklas, jis labiau suprato aklųjų rašytojų ir skaitytojų pageidavimus ir sudarė nepakiciamą aklųjų šriftą. Dabar šis Brailles šešių taškų sistemos šriftas vartojamas visuose kraštuose, tik kiekviena kalba sau prisitaikoma atskirus savo kalboje tevartojamas raštą -- ženklus. Tuo pačiu šriftu rašomi skaičiai ir gaidos.

Dabartiniu laiku ir aklicijai pareiguojami kultūriniam darbui dirbti. Visuose kultūrinuose kraštuose steigiamos akliesiems mokyklos. Vokietijoje tokių mokyklų yra 25. Iš jų viena yra Marburge, kurios mokymo programa lygi universiteto kursui. Toje mokykloje per penkerius metus (ji įsteigta 1917 m.) studijavo 180 aklųjų. Iš jų 52 baigė aukštąjį mokslą: 7 teologai, 5 filosofai, 13 filologai ir 27 juristai. Lietuvoje randasi 1 aklųjų mokykla, Latvijoje -- 1, Austrijoje -- 6, Sveicarijoje -- 4.

Praktikus į mokslą šviesių akliesiems langą, atsivėrė plati darbo dirva. Iki šiol visi aklicijai gyvenimo dienas, be jokios sau geresnės vilties. Dabar aklicijai gyvena atgimimo laikotarpį. Istorijs paraudė, kad ir iš aklųjų nemaža esama tiek protiniu tiek fiziniu darbu produktung. Esama nemaža aklųjų, kurie yra pasižymėję mokslo ir kitose srityse. Būta nemaža kunigų, teologų, ypatingai Anglijoje. 18 amž. buvo pagarsėjęs Cambridge universiteto aklas matematikas profesorius Sounderson Newtono draugas. Sounderson apako nuo raupy pirmuose savo amžiaus metuose. Būdamas aklas pasiekė aukšto išsimokslinimo laipsnio. Tawcet, apakęs 18 metų amžiaus buvo paskirtas Cambridge universiteto politinės ekonomijos profesoriumi, vėliau parlamento nariu ir pagaliau Gladstone pašto direktoriumi. Jo sumanumu, paštas buvo pavyzdinai sutvarkytas. Miltonas apakęs parašė vieną iš žymiausių savo veikalų. Muzikos srityje irgi randame žymybių. Maria Theresa von Paradis buvo savo laiku žymi pianistė. Galing turėjo didelio pasisekimo Londone. Daug kartų griež žymiausiuose koncertuose su geriausiuoju tų laikų smuikinku Joachivu. Vunderkindas austras Steinberg -- turėdamas 10 metų -- jau viešai koncertavo ir gerai išpildė apysunkius dalykus. Čia būtų galima suminėti visą eilę ir kitų sričių žymybių, sąkysime, oftamologas Javal (Paryžiuje), daktaras Armitage, naturalistas Guberis, kuris sudarė vieną iš geriausių "Bitininkavimovo vadovėlių" ir kt. Tačiau reikia pasakyti, kad ne visiems akliesiems pasiekiamas mokslas ir ne visuose išugdomas talen-

AFONO KALNAS RESPUBLIKA

Penkioliką šimtmečių Athos kalnas Graikijoje buvo pagarsėjęs: jo vienuolynai pritraukdavo tūkstančius vienuolių.

Prieš kiek laiko Graikijos valdžiai buvo patiekta raportas, rodąs, jog "Afono vienuolių respublika" 1914 m. turėjo apie 15,000 gyventojų, o dabar jų beliko vos 2,400. Nuo karo paibaigos teatvykę apie 500. Prieš karą į vienuolyną stodavo kasmet šimtai vyrų. Vieni jų nusivildavo meilėje, kiti politikoje, treči šiaip vienuoliais norėjo būti.

Po karo su kiekvienais metais respublikos piliečių skaičius pradėjo mažėti. Susidarė rimtas pavojus, kad vienuolynai užsidarys. Per šimtmečius ten susikrovė daug senovinių knygų ir rankraščių. Tai didelis turtas, kuriuo susirūpino ir graikų valdžia.

Buvo manoma, kad vienuolynuose randasi nemažai istoriškų dokumentų, kurie galėtų nušviesti bulgarų, serbų ir senovės graikų pracių. Susidarė specialė komisija, kurios tikslas buvo tirti vienuolynų biblioteką. Komisija pralaido nemažai laiko besiknisdama po senoviškas knygas ir dokumentus, tačiau istoriškų veikalų nerado. Vienuoliai daugiausiai dėmesio kreipė į dvasiško turinio knygas.

Rytų šalyse vienuoliai daug prisidėjo prie meno išvystymo. Europoje per tam tikrą laikotarpį vienuolynai taip pat buvo labai žymūs. Atsirado gabi

tas. Daugiausia aukšto išsilavinimo pasiekia tie, kurie turi ypatingai geras sąlygas. Kiti gi priversti ieškoti kokių pragyvenimo šaltinių.

Gana įdomia lentię paduoda C. Strehl apie Vokietijos akluosius. Jo parodymais, iš 2,814 aklųjų 86 užsiima mokslo profesijomis, 325 prekyba, 266 masažu, mašinėle rašymu, 1,185 amatais, 453 paprastu darbu, o likusieji 499 tebesimoko ar tebesigydo.

Iš pradžių manyta, kad akliesiems dirbtuvėse darbas neįmanomas. Už tai ir buvo tendinamasi tik pramokius akluosius vieno kito amato arba patalpinus į vien aklųjų kolektyvėse šepečiu ar kitu išdirbiniu dirbtuvė. Pastaruoju laiku pradėta bandyti leisti akliesiems dirbti sunkius komplikuočius darbus. Pavyzdžiui, Vokietijoje inž. Perlas, didžiulio elektros reikmenų fabriko direktorius, pradėjo priiminėti į fabriką akluosius karo invalidus. Iš pradžių jiems davė prastesnius darbus, vėliau komplikuočius, prie mašinų. Ir nuostabu, aklicijai gūdę, neblogiau už regiančiuosius atlieka darbus. Perlo fabrike iš 4,300 darbininkų dirba 175 aklicijai. Darbas akliesiems veikia teigiamai: turėdami darbą, aklicijai pasijunta lygiateisiais su regiančiais -- jie pasidaro judresni, aktyvesni. Kai kurie net pamiršta savo aklumą.

Iš paminėtų čia kelių iš aklųjų gyvenimo ir jų švietimosi istorijų pastabu, darosi aišku, kad aklųjų švietimas duoda daug naudos ne vien patiems akliesiems, bet ir visuomenei. Už tat dabartiniu laiku visuose kultūringuose kraštuose aklųjų reikalais susirūpinta. Įvestas akliesiems ir privalomas mokslas. Tik per mokslą tėra pasiekiamas savarankiškumas. Savarankiš žmonės valstybei naudingi, neduoda nuostolių.

Arėjas Vitkauskas

dalykais ir literatūra. Afono vienuoliai per visus tuos šimtmečius nei mokslu, nei literatūra nesidomėjo.

Kodėl vienuolių respublika taip smarkiai ėmė smukti? Pracių jai teko pergyventi didžiulius audrus, ji netik išsilaikė, bet dar labiau sustiprėjo.

Priežasčių reikia ieškoti katastrofoje, kuri įvyko Rusijoje. Afono vienuoliai yra stačiatiki. Po revoliucijos, bendrai imant, žmonės pasidarė mažiau religiški. Be to dar tarp stačiatikių kilo nesupratimai. Bolševikai pradėjo organizuoti vadinamą "gyvąją bažnyčią." Bal-lanai atsimetė ir suorganizavo tautišką bažnyčią. Tie nesusipratimai labai nusilpino stačiatikių bažnyčią, kuri savo laiku turėjo net 200,000,000 narių.

Dabartiniu laiku sunku pasakyti, kokia stačiatikių bažnyčios jėga Rusijoje, tačiau Balkanuose ji menka. Ten "gerais laikais" stačiatikių tebuvo priskaityta iki penkiolikos milijonų, dabar žymiai sumažėjo. "Tautinė bažnyčia" pradėjo merdėti, o kartu ėmė smukti ir Afono vienuolių respublika.

Galima taip pat prileisti, kad Afonas nukentėjo ir nuo mūsų "džiaziško" amžiaus.

Afono vienuoliai atsikelia 1 valandą ryto ir eina klausytis pamaldų, kurios tęsiasi iki 4 val. 30 min. ryto. Po to daugumą jų eina pasnaiti porą valandų, ir pradeda dienos darbą, kuris pasižymi nepaprastu vienodumu.

Prieš revoliuciją Rusijos carai ir visokie didkunigaikščiai nuolat siūdavo brangias dovanas. Dažnai ir šiaip turtingi bei pamaldūs žmonės užrašydavo Afono vienuoliams visą savo turtą. Carų sostui griuvus, vienuolių iplaukos žymiai sumažėjo, tačiau būtų klaida manyti, kad jiems tenka vargas kęsti. Per šimtmečius ten buvo sukrauta daug visokio turto, todėl ir šiandien vienuoliai daug jo turi.

Labiausiai nukentėjo rusų vienuolynas: prieš karą vienuolių buvo iki 600, nebuvo galima rasti tuščios kamaraitys, dabar rusų vienuolių bepalikių vos kelios dešimtys.

Su graikų vienuolynais ne daug geriau. Viso ant Afono kalno randasi 20 vienuolynų: septyniolika priklauso graikams, vienas bulgarams, vienas serbams ir vienas rusams. Labiausiai pasižymėjo vienuolynai: Vatopedi ir Megisti. Kiekvienas jų turi po tūkstantį kamaraičių, bet dabar pirmasis turi 91 vienuolį, antrasis -- 82. Kiti vienuolynai taip pat.

Atpasakojo Ar. Vitk.

JUOKAI

Ivykęs Noras -- Zinai, Marytė, tas Juodakų Petras bails akipėša. Vakar vakare aš jam pasakiau, kad renorui ju daugiau matyti! -- Na ir ką gi jis į tai? -- Įsivaizdink sau. Jis užgesino žibūrį.

Irgi džiaugsmas -- Aš visada džiaugiuosi, kada neturtingas veda turtingą. -- Kodėl? -- Todėl, kad neturtingų jaunikų skaičius mažėja.

Iš meilės -- Tai nuostabu. Kiek man yra žinoma, Stasytė ištekdėjo iš meilės. -- Ir persiskyrė iš meilės. -- Kaip tai? -- Nagi kita įsimylėjo.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ZENKLELIAI IR ZIEDAI

Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-ė dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

LRKSA moteriškos sagutės	\$1.50
LRKSA moteriškos spilkutės	1.00
LRKSA vyriškos spilkos...	1.50
LRKSA vyriškos spilkos...	1.00
LRKSA žiedai 10 karatų...	7.50

Reikalaujami ženklelių ir žiedų kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ
73 E. South St., P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVON

PER HAMBURGĄ

Mūsų nesantį laivą suteikia proga patogia keliauti by kurio metu sezonu.

Prieinamos Kainos

Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkelis susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 BROADWAY, NEW YORK

LIETUVIŠKI BONAI
Mes mokame aukščiausias
marketo kainas. Neparduok
pirm negu pasiteiraisit pas
mus. Rašykite:
**KURT H. SCHURIG
& CO.**
50 Broadway New York

VARGONININKAS
gerai žinas bažnytinę muziką,
ieško vietos. Reikale, Gerb. Kle-
bonų meldžiui kreiptis į "Garso"
Administraciją.

Nuo Išsinarinimų
Knoet joms pavaldus...
PAIN-EXPELLER

ZEMES BANKO REIKALE

Siemet (1933) "Garso" Nr. 42
paskebiau Žemės Banko akcinin-
kams, idant atsiliptų laišku, kur
gyvena. Gavau pundą laišku, tik
gaila, kad kai kurie iš jų ne-
atskiria Ž. Banko reikalo nuo
bendrovės. Mat, kai kurios ben-
drovės neva eidamos gelbėti Lie-
tuvą, išviliojo iš vargingų žmo-
nių pinigų. Už tai L. valdžios
negalima kaltinti.

Suvis kitoks dalykas su Ž.
Banko reikalu.

Kiekviena valstybė ir korp-
racija už savo įgaliojimus ir i-
galiotinių veiksmus neša atsako-
mybę, jeigu nori būti teisingos.
Nuo šio privalomo nėra liuosna
nei Lietuvos valdžia. Sulig tei-
singumo turime teisę reikalauti
ir prašyti L. R. valdžios, kad
Am. Liet. Ž. Banko akcininkams
teisingai būtų atlyginta.

L. valdžiai ir pabaiga 1934 m.
reikės atmokėti lietuviams Pa-
skolos Bonus. Suprantama, L.
valdžia atsūs įgaliotinį tartis
su Amerikos lietuviams paskolos
atmokėjimo reikale. Ž. Banko
akcininkams reikėtų padaryti
šiolei tokį surašą, vieni pas ki-
tus nurašyti laiškus, arba kur
arčiau asmeniškai susėjus pasi-
tarti, kaip reikėtų tinkamai su-
tikti įgaliotinį ir išgirsti L.
valdžios paskutinį žodį Žemės
Banko reikale. Prašau Ž. Ban-
ko akcininkų, kurie dėl nežino-
my priežasčių dar neatsiliepėte
laišku, ilgai nevilkinkite su at-
siliepimu, nes laikas trumpas,
reikia skubinti, kad kiek nors
susitvarkyti prieš L. v. įgalio-
tinio atvykimą. Prašau visų Ž.
B. akcininkų laišku atsakyti į
mano klausimus:

1. Už kiek dolerių turi pirkęs
Ž. Banko akcijų?
2. Koks numeris jūsų Ž. Ban-
ko liudyme? (Taip rašyk
vardą, kaip liudyme įrašyta).
3. Ar turi pirkęs L. Paskolos
Bonus? Jeigu turi — už
kiek dolerių.
4. Gal žinai savo kolonijoje
daugiau lietuvių, kurie turi
pirkę Ž. B. akcijų?
Nuiek pas juos, primink jiems,
kad suprastu momento svarbu-
mą, kuris ragina visus Ž. Ban-
ko akcininkus susižinoti vie-
niems su kitais, laiškais ir sa-
meniškai burtis ir krūvą, išreiki-
ti L. Valdžiai reikšmingą prašy-
mo balsą!

Mes norime surašyti į knygą
visų Žemės Banko akcininkų
vardus ir adresus, idant reika-
lui atėjus būtų galima kiekvieną
akcininką greitai surasti.
Žemės Banko akcininkas, ra-
šydamas pas mus laišką, kad
gauti atsakymą, malonėkite idė-
ti už tris centus stampą, nes ir
be to turime daug išlaidų.
Antanas Banaitis,
Žemės Banko akcininkas.

**BIZNIERIAI, SKELBKITĖS
"GARSE"**

KORESPONDENCIJOS
IS LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

**IŠ VYČIŲ N. A. APSK.
SUVAZIAVIMO**

Apie N. A. Vyčių apskrities
suvaziavimą jau buvo rašyta
"Garso" 48 numery, todėl čia a-
pie dienotvarkę nekabalsime,
tikėtai norisi prisiminti da apie
lietuvių kalbą "Vytyje."

Vyčių organizaciją daugiausia
sudarė čia augę jaunimas ir
nuo čia augusio jaunimo lietu-
vybės užlaikymas priklauso ir
priklauso.

Augusį Amerikoj jaunimą mes
turime raginti prie lietuvių
dvasios; jeigu neraginsime —
pralaimėsime.

"Vyties" redakcija viešai pa-
skelbė "Vytyje," kad daugiau ne-
talspins straipsnių liečiančių lietu-
vybės reikalus, nes, būtent,
tie straipsniai "naudos neneša."
Tiesa, gal daug naudos neneša,
bet kame priežastis? Ar jau
Amerikoj lietuviško jaunimo ne-
galima būtų pripratinti prie lie-
tuvių dvasios? Galima, tik reik-
ia raginti, rašyti, kalbėti lietu-
viškai, o su laiku jie ir patys
pamylės lietuvių kalbą.

Toliau rašo: "Laikykimės sa-
vo nutarimų." Tiesa, vyčiai už-
leido talpinti "Vytyje" angliš-
kus straipsnius, bet tik su są-
lyga, kad patenkinti tuo kartu
čia augusį jaunimą ir kad angli-
škais straipsniais išiebt juose
lietuvių dvasią. Bet ar mes ma-
tome angliškų straipsnius "Vy-
tyje" kovojančius su ištautėji-
mu?

Jeigu "Vyties" redakcija tal-
pintų straipsnelį kiekvienam nu-
mery tagindama laikytis lietu-
vybės, lietuvių raštų ir kalbos,
tai daug dėmesio kreiptų visa
vyčių organizacija.

Lietuvių kalba yra skaitoma
viena iš gražiausių, o mes ją
nuo savęs stumiame.

N. A. Vyčiai pageidauja, kad
"Vytyje" vėl būtų gražinamas ir
senas vėžes ir kad būtų kiek
galima lietuviškas, o tik tada iš-
laikysime lietuvių Vyčių orga-
nizacijoje ir Amerikoje, jei tik
pasišvėsime save sunkiam dar-
bui.

Spaudos komisijos narys

**PADEKA MŪSŲ
GERADARIAMS**

Širdingai dėkojame brockton-
iečiams ir jų didžiai gerb. kleb.
kun. J. Svagždiui už palanku-
mą Seserims šv. Kazimiero.

Už pasišventimą ir pasidarba-
vimą dėkojame ponios — J.
Juškaitienei ir jos dukterims už
oardavimą 64 knygučių, D. Val-
tukevičienei už pardavimą 17
knygučių, E. Audejaitienei už
pard. 13 knyg., A. Treinavičie-
nei už pard. 12 knyg., E. Biels-
kietei už pard. 6 knyg.

Tariame širdingai aciu už au-
kėtas: R. Eitavicikei \$5.00, J. Ke-
ceisai \$2.00, Dr. A. F. Budre-
kiui \$1.00, Dr. Malinsky \$2.00,
A. Barry \$1.00, Moterims Soda-
lietėms \$1.00. Viso prisūsta
\$115.00.

Širdingai aciu tariame gerb.
kun. klebonui kun. A. Petrait-
iui už jo palankumą mums ir
darbščioms Worcesterio rėmė-
joms už surengimą vakarėlio, ku-
ris atnešė pelno \$73.00. Aciu
visiems, kurie parėmė praklinų
larbą.

Taipgi dėkojame Vladimir Vai-
šekauskui iš Middleport, Pa.,
už surengimą vakarėlio. Pelno
\$45.

Da kartą tariame širdingai aciu
mūsų geradariams ir visiems,
 kurie parėmė jų darbus, ir at-
jautė mūsų vargus.

Lai Dievulis atlygina Jums
šimteriopai.

Jums vis dėkingos,
*Seserys šv. Kazimiero
Newtown, Pa.*

MT. CARMEL, PA.

Šv. Vardo Draugija
Šv. Kryžiaus lietuvių parapi-
joj gerai gyvuoja jaunų vyrų
Šv. Vardo draugija. Valdyba su-
sideda iš sekančių asmenų: J.
Rimokaitis, pirmininkas; V. Juš-
kelis, vice-pirmininkas; L. Pet-
ruškevičius, sekretorius; P. Juš-
kelis, kasininkas ir K. Nedzins-
kas ir R. Vasikauskas patarėjai.
Prie tos draugijos jauni vyrai
turi sportų sekciją. Šiais metais
atsižymėjo jų basket-ball sky-
rius.

Sodaliečių Draugija

Merginų Sodaliečių organiza-
cija Mount Carmel'j gyvuoja
trisdešimt trys metai; tai viena
iš žymiausių tos parapijos drau-
gijų. Pastaraisiais laikais tos
draugijos veikimas žymiai pagė-
rėjo, nes vietos klebonas kun.
Dr. J. B. Koncius atkreipė ypa-
tingo dėmesio į sodaliečių orga-
nizacijos reikalus; jis parašė se-
niam laukiamą "Sodaliečių Vado-
vėlių," kurį išleido šv. Kazimie-
ro seserys. Mūsų merginos so-
daliatės, prie kurių priklauso a-
pie 130 narių, drauge su mažo-
sios sodaliatėmis, kurių yra
apie 100 narių, bažnyčioje vie-
šai kalba sodaliečių officium pa-
punkčiui, vieną kartą į mėnesį
ir dažniau, sulig dvasios vadu
nurodymu. Nekalto Prasiždėimo
Panelės švenčiausios dienoj, 7
val. Mišių laike buvo didžiųjų
sodaliečių Mišios, kurias laikė
vietos vikaras, kun. J. P. Klimas
ir po Mišių klebonas atliko nau-
jų narių priėmimo ceremonijas;
9 val. Mišių laike, kurias laikė
kun. dr. J. B. Koncius buvo ant
intencijos mažų sodaliečių ir
Mišios užsibaigus įvyko naujų
narių priėmimo iškilmės. Vaka-
re 7 val. Panelės švenčiausios
dienoj, prie išstatyto šv. Sakra-
mento, didžiosios ir mažosios
sodalietės kalbėjo officium, gie-
dojo litaniją ir Panelę švenčiausią
ir buvo suteiktas palaiminimas
su šv. Sakramentu. Vaka-
rinėms pamaldoms užsibaigus,
didžiosios sodaliatės turėjo ban-
kietą su programa. Bankietai lai-
ke prakalbas sakė: kun. dr. J.
B. Koncius, kun. J. P. Klimas,
sodaliečių pirmininkė Marė Leš-
kauskaitė ir mokytoja Emilija
Kelminkaitė.

Sekantiems metams tapo iš-
rinkta tai pati valdyba: kun. dr.
J. B. Koncius — dvasios vadas;
viena iš seserų kazimieriečių
prefektė; M. Leskauskaitė, pir-
mininkė; E. Pečiulitė, pirma
vice-pirmininkė; J. Laurinaitė,
antra vice-pirmininkė; A.
Juškeliūtė, sekretorė; K. Rimo-
kaičiūtė, kasininkė ir M. Bučins-
kaitė, D. Kerdokaitė ir A. Čer-
nauskaitė — patarėjos. Šiame
metiniame susirinkime vienbal-
siai išnešta rezoliucija, kad šv.
Kazimiero seseris neatidėliojant
pradėtų leisti Amerikos lietuvi-
tėms sodaliatėms žurnalą; tą
žurnalą visos pasižadėjo remti.

Dvasios vadas, vietos klebonas,
paaiškino sodaliatėms, kad Nau-
jais Metais pradėdant bus įvesta
geresnė tvarka sodaliečių veiki-
me. Išpažinties ir prie šv. Komu-
nijos visos sodaliatės eis
pirmą mėnesio sekmadienį 7 val.
Mišių laike; bažnyčioje bus tik-
rinami varda; neatsilankiusios
ir pamaldas turės pasiaikinti žo-
džiu arba raštu dvasios vadui
arba prefektėi, dėl ko negalėjo
dalyvauti pamaldose. Susirinki-
mai bus daromi tame pačiame
sekmadieny 6 val. vakare; susi-
rinkimas tęsis 30 minučių; susi-
rinkimui prasidėjus kasininkė
surinks konvertėlius su mėnesi-
niais mokesčiais ir mokesčių
knygą sutvarkys parsinešus kon-
vertėlius į namus. Tokiu būdu
nėreiks laikas gaisinti susirinki-
me mokesčių reikalais.

Susirinkimo pusvalandis bus
paldintas sekančiai: 10 min. dv.

NASHUA, N. H.

**40 val. atlaidai pas kunigą
daktarą Bružą**
Buvau nuvykęs į Nashua, N.
H., pas kun. dr. Bružą ir 40 val.
atlaidus.

Pirmą sykį buvau į ta lietuvių
parapijėlę nuvykęs. Radau (kas
labai mane nustebino) didelę
plytinę bažnyčią ir pilną bažny-
čią žmonių kiekvieną vakarą.
Daug žmonių ėjo prie Šventų
Sakramentų ir klausėsi garsių
pamokslininkų. Pamokslus sakė
gerb. kunigai svečiai: Juras
Vaitiekūnas ir Juskaitis. Be jų
buvo svečiai kunigai — Pankus,
Plevokas, Kripas, Urbonavičius,
(Jonas Kmitas), Virmauskas,
Skalandis (kuris dabar yra prie
airių-lietuvių parapijos Peabody,
Mass.), Strakauskas, Paulionis ir
keli svetimatčiai kunigai.

Jie turi Nashua'oj didelį cho-
rą ir gražiai gieda.

Be to Nashua, šv. Kazimiero
liet. parapija turi garsų basket-
ball ratelį. Tą sekmadienį, kai
tenais buvome, jie lošė prieš
Quincy Pros ir suplikė 42-4.
Quincy Pros yra garsus ratelis,
bet, matyti, lietuviai juos su-
klūpė visiškai. Waterbury'io vy-
čiai loš prieš juos, rodos, sausio
21. Waterbury tikėjosi leng-
vai išlošti ta "geimį," bet kai
pamatė headlines Nashua angli-
škrašty "The Telegraph," kad
šv. Kazimiero par. lietuviai su-
bytino Quincy Pros 42-4, tai jų
nuomonė bei viltys nukrypo vi-
sai į kitą pusę ir dabar yra
baisiausiai susirūpinę, kad nors
lygionis išieitu tas lošimas.

Šv. Vardo Draugija

Šv. Kryžiaus lietuvių parapi-
joj, gruodžio 10 d. vietos kle-
bonui, kun. Dr. J. B. Konciui
vadovaujant įsisteigė vedusių
vyrų Šv. Vardo draugija, kuri
pilnai pradės veikti Naujais Me-
tais pradėdant.

Nauji Metai tai yra Šv. Vardo
draugijos metinė šventė, to-
dėl visi vyrai, jaunieji ir ve-
dušė, 7 val. Mišių laike priims
šv. Komuniją ir bus jiems pa-
saikytas atatinckamas pamokslas.

Laikinoji valdyba vedusių vy-
rų draugijos yra sekanti: Juo-
zas Svabauskas, pirmininkas; An-
tanas Varzevičius, vice-pirminin-
kas; Antanas Miliūnas, sekre-
torius; ir Jurgis Karosas, kasi-
ninkas. Iškilmingos tos draugi-
jos įsistėgimo pamaldos įvyks
Naujų Metų dienoj; nauji na-
riai yra kviečiami į ją išrašyti.

Mokyklos vaikučių šv. Vardo
iškilmingos pamaldos per Nau-
jus Metus, 9 val. Mišių laike.

Darbai

Šioj mainų apylinkėj darbai
cina blogai, nes mainų daugma-
na nedirba. Bedarbiams valdžia
išduoda pašalpą kiekvienai šei-
mynai į savaitę tarp trijų ir še-
šių dolerių, sulig šeimos dydžiu.
Pastaram laikė mūsų miestely
prasidėjo kanalizacijos darbas;
tam reikalui steitas paskyrė apie
\$250,000.00. Darbas tęsis apie
tris mėnesius. Kasdiena bus
sandoma apie 800 darbininkų;
tas darbas pagerins mūsų mie-
stelio darbininkų būkle.

Praeitą pavasarį vietos klebo-
no, kun. Dr. J. B. Koncius su-
manymu, miesto valdžia ištaisė
gates Poplar ir Sixth, kame yra
lietuvių bažnyčia, mokykla,
klebonija ir seserų namas; para-
pijai už tai nieko nereikėjo mo-
kėti.

Dantų Daktaras

Mount Carmel'j ir apylinkėj
nėra lietuvių dantų gydytojo.
Geras dantistas čia gerai galėtų
pragyventi ir užtektinai turėtų
darbo. Mūsų lietuviai dažnai nu-
siskundžia, kad neturi savo lie-
tuvio dantų gydytojo. Šiaip gy-
dytojus mes čia turime net tris
ir visi gerai gyvena ir užtekti-
nai turi darbo. E. E.

BROOKLYN, N. Y.

**Iš Vyčių 41-os Vytauto
kuopos veikimo**
Aplinkybėms parapijoj taip su-
sidedėjus, Vyčių 41-ma Vytauto
kuopa nutarė laikyti savo susi-
rinkimus kuopos narių namuose,
kas ketvirtadienis. Pirmas kuo-
pos susirinkimas įvyko pirmi-
ninko A. J. Mažeikos namuose,
49 Ainslie St., gruodžio 7 d. Po
susirinkimo, kuriame buvo toli-
mesio veikimo eiga aptarta,
nariai, kurie skaitlingai atsilan-
kė, aptarnauta užkandžiais ir ar-
batėle.

Ketvirtadienį, gruodžio 14 d.
p. Unguraitis namuose, 124
Union Ave. buvo surengta Bunco
ir kortų vakarėlis. Skaitlingai
nariai ir svečiai jame atsilankė
ir buvo visi labai patenkinti.
41-os Vytauto kuopos mėnesi-
nis susirinkimas įvyks p. Stag-
niūnų namuose, 48 Marcy Ave.
sausio 14 d. Siame susirinkime
bus naujos valdybos rinkimas ir
kitų svarbių dalykų aptarimas.
A. J. M.

PITTSBURGH, PA.

A. a. Juozas Benotaitis
Mirė lapkričio 26-tą po sun-
kios ligos — net po trijų opera-
cijų. Velionis turėjo tik 21 me-
tus amžiaus.

Palaidotas lapkričio 30-tą iš
šv. Kazimiero R. K. bažnyčios
pr. kapuose. Laidotuvėse da-
lyvavo labai daug žmonių. Bu-
vo pilna per visas tris naktis.
Visi apgailėstavo jauną gerą vai-
kiną.

Dėkojam kun. kl. M. Kazėntui
už jo gražų patarnavimą, taip
pat seserims už gražų papuoši-
mą bažnyčios; dėkojam visiems
palydovams ir kapus.
A. a. Juozas paliko tėvelius
ir keturias sesutes.
Parvažiavė iš laidotuvių ra-
domi Lietuvos atėjusį laišką,
kuriam pranešė, kad š. m. lap-
kričio 9-tą mirė K. Benotaitie-
nės motina Ona Kabačevičienė,
75 m. senumo. 35 metai atgal
ji apėjo Ameriką (gyveno
Scranton, Pa.).
Išėkis Viešpaty!
Katrina ir Juozas Benotaitiai

WORCESTER, MASS.

**40 valandų atlaidai švento
Kazimiero parapijoj**

Šv. Kazimiero parapijoje pra-
sidėjo 40 val. atlaidai sekmadie-
nį, gruodžio 10 ir baigėsi ant-
radienį, gruodžio 12-tą.

40 val. atlaidai prasidėjo su
suma, kurią laikė klebonas kun.
A. Petraitis, asistavo kun. Baka-
nas, klebono padėjėjas ir kun.
Biskis Marijonų Kolegijos mo-
kytojas.

7:30 vakare buvo laikomi miš-
parai. Laikė kun. Valantiejus
asistavo kun. Jankus ir kun.
Plevokas. Kun. dr. J. Navickas,
Marianopolio kolegijos direktor-
ius, pasakė gražų pamokslą a-
pie šv. Sakramento reikalingu-
mą.

Po mišparų buvo klausoma iš-
pažinčių.

Tarnautojai giedojo mišparų
psalmes, taipgi šv. Kazimier-
o parapijos didysis choras veda-
mas J. Žemaičio.

Gruodžio 11-tą sumą laikė
kun. Bublys, pamokslą pasakė
kun. dr. Biskis. 7:30 vakare bu-
vo mišparai, kuriuos laikė kun.
Juškaitis, asistavo kun. Morkū-
nas ir kun. dr. Biskis. Pamokslą
pasakė kun. Virmauskis apie
Dievo garbinimą.

Po mišparų buvo išpažinčių
slausymas.

Gruodžio 12-tą sumą laikė kun.
Orvydas, pamokslą pasakė kun.
Morkūnas. 7:30 vakare buvo
mišparai, kuriuos laikė kun.
Bakšys, asistavo kun. Paulonis
ir kun. Vaitiekūnas. Pamokslą
pasakė kun. Juraitis apie "Iš-
varamą Piktos Dvasios."

Po pamokslų buvo giedam:
Visų Šventų Litanija. Pabaigus
litaniją prasidėjo procesija, ku-
rios laiku buvo giedama "Gar-
bė ir šlovė." Pasibaigus procesi-
jai buvo palaiminimas.

Pamaldų dienomis bažnyčia
buvo pilna žmonių, kurie domia-
lūsė kunigų pamokinimu. Šv.
Kazimiero parapijos žmonės yra
dėkingi pamokslininkams už jų
gerus patarimus.

Lai Dievas laimina visus gero
mokinančius pamokslininkus.
Mateušas

WATERBURY, CONN.

Be vyčių basketballininkų
Waterbury randasi šie rateliai:
Lietuvių Romos Katalikų Susi-
vienymo jaunumečių vaikinių ra-
telis, kuris norėtų su sau ly-
giais lošti. Būtu gerai, kad vi-
suose miestuose, kur randasi L.
R. K. S. A. kuopos, kad jaunu-
liai ten įsisteigtų ir galėtų turė-
ti, kaip ir Waterbury, savo base-
ball ir basketball ratelius.

Yra mūsų šv. Juozapo para-
pijinės mokyklos ratelis. Jisai
norėtų lošti su New Haven'o bei
Bridgeport'o, New Britain'o bei
Hartford'o vaikučiais. Praneški-
te Waterbury kunigams, o mes
parūpinsime jums "geimį." Šv.
Juozapo parapijinės mokyklos
ratelis priklauso prie Waterbury
katalikiškųjų parapijinių mo-
kyklų ratelių, arba "League,"
kurį priklauso prancūzai, lenkai,
lietuviai, airiai ir kiti.

Dr. Aukštakalnio (Hill) šei-
myna Waterbury susilaukė kū-
dikį—sūnelį. Linksmą girdėti ir
spaudai pareikšti, kad daktarui
Aukštakalniui sekasi ne tik dak-
taro—medicinos profesijoje, bet
ir šeimynoje!

Kaip pernai, taip ir šiomet
gailėstingasis LIPC arba Lith-

uanian Independence Political
Club Waterbury sumetė iki 70-
80 dolerių aukų dėl lietuvių be-
darbių Kalėdoms. Be to buvo
aukta valgių, kaip tai Mendle
aukojo 50 bakany duonos ir Ja-
navičius 100 bakany.

Šiomis dienomis Waterbury
lankėsi gerb. kun. Valantiejus
brolis Antanas ir jo žmona iš
Maspeth, Long Island. Be to
lankėsi kunigai Pankus iš
Bridgeport ir kun. Karlonas iš
New Britain.

Šiomis dienomis (nuo gruo-
džio 21) lietuvis advokatas J.
Bronsky (Broniška) persikraus-
tė į naują ofisą. Jo ofisas būda-
vo Brooklyn, bet dabar rasis
111 West Main St., Waterbury,
Lilly Building arba name. Jo
kambarių numeriai 809-811.

Tame pačiame name randasi ir
kitas lietuvis advokatas Clarence
Balanda. Lietuviai pradeda už-
imti ofisus pačiame miesto cen-
tre. Dabar tenais randasi dak-
taras Sapranas, Stanislovaitis,
advokatas Bobbinas ir kompozio-
torius Aleksis.

**STAMBUS LIETUVIS
BIZNIERIUS**

Lynn, Mass. — Būnant Bos-
tone teko garbės susipažinti su
garsiu ir dideliu lietuviu biznie-
riumi—fabrikantu. Tai Aleksan-
dru Komiprovu. Nors lietuvi-
viška pavardė, bet jisai pats
karštias lietuvis ir pavyzdingas
katalikas. Mačiau jo didelę odi-
ainkystės dirbtuvę Lynn, Mass.
Pas jį dirba iki 250 žmonių dar-
bininkų! Daugumoje dirba lie-
tuviai.

**A. L. R. K. VARGONINKŲ
ŠA-GOS LINKEJIMAI**

Sveikinu su šventomis Kalė-
domis ir Naujais Metais mūsų
didžiai gerbiama dvasiškija —
klebonus ir asistentus, kur visi
bendrini ir padeda darbuotei, or-
ganizavimui ir palaikymui mūsų
parapijinių chorų; duoda tinkamą
užlaikymą muzikams-vargo-
ninkams, kad galėtų pilnai toje
srityje darbuotis.

Sveikinu visus mūsų sąjungos
narius kompozitorius, muzikus-
vargoninkus, linkėdamas geros
sveikatos, energijos ir išsver-
nės, darbuotis šioje profesijoje.
Subendrinę jėgas į krūvą tu-
rėsime galybę sukurti ir išieisti
daugiau reikalingos muzikos, nes
mus remia ir padeda gerbiama
dvasiškija.

Tad, broliai, vargoninkai, lai
nei vienas nelieka nepriklausan-
tis prie A. L. R. K. Vargoninkų
Sąjungos.

Jūsų pirmininkas
Vladas Daukša

BALTIMORE, MD.

Svarbus susirinkimas

Sausio 7 d., 1934 m. Amerikos
Lietuvių R. K. Federacijos sky-
riaus bus svarbus susirinkimas
tuojau po sumos parapijos sve-
tainėj. Malonėkite kuo daugiau
susiirinkti, kad ir nenariai
visi lygiai kviečiami dalyvauti.
J. Būdelis, pirm.

Drausulis

— Ar lėktum, Kaziuok, aero-
planu?
— Su mielu noru, bet tiktai
kariuomenės reikalais.
— Kada gi, būtent?
— Kai man reikėtų bėgti nuo
karinės prievolės.

7 DIENOMIS LIETUVA
POPULIARIAIS, GREITAIS LAIVAIS

BREMEN • EUROPA
Specialiai traukintai stovint šalimais garlaivio Bremer-
havene užtikrina labai patogią kel

CLEVELANDO ŽINIOS

TRUMPOS ZINELĖS

Gruodžio 15 d. "The Cleveland Press," populiarus ir plačiai čionykščiu žmonių skaitomas laikraštis, patalpino savo skiltyse gerb. Navako, naujai paskirto Klaipeidai gubernatoriaus paveikslą. Toliau šis dienraštis pažymi, kur Klaipeida randasi.

Teko patirti iš tikrų šaltinių, kad White Motor Co., viena iš didžiausių šiamie mieste, o gal ir visoje Amerikoje, automobilių — sunkiųjų trokų išdirbystė — pripažino savo dirbtuvės darbininkų naujai suorganizuotą unitą ir pažadėjo pakelti visiems savo darbininkams mokesčių, ko-kią mokėjo 1929 metais.

Kompaniją su darbininkais, kurie buvo pasirošę bile dieną išeiti streikan, sutaukė centralinės valdžios paskirtas žmogus. Šioje dirbtuvėje dirba apie trys ar daugiau tūkstantai darbininkų, kurių tarpe nemažas būrys randai ir mūsų tautiečių — lietuvių.

Clevelando darbininkų unijos dauguma skyrių, kurie priklausau prie Amerikos Darbo Federacijos, nutarė vienbalsiai, kad būtų pašalintas Matthew Wall, A. F. of Labor vice pirm. iš savo vietos. Priežastis, kad jis viešai išėjo prieš Prezidento Roosevelto finansinio patvarkymo planus.

Su pradžia 1934 metų, Clevelande bus pilnai priimta į County Relief darbus 39,489 žmonės. Šie visi darbo žmonės turės užsiėmimo nuo vasario 15 d. iki gegužės 1 d., 1934 m. Šiems darbanis bus išleista didelė suma pinigų — \$750,000,000.

Rayon Co., kurioje dirba apie 3,600 darbininkų, visi jie gavo pakelti 1929 m. gautą mokesčių. Ši dirbtuvė dirba pilniausį laiką, kiek kada ji dirbo.

Clevelando miesto valdyba planuoja sukonstruoti prie E. 9-tos gatvės ir prie Lake Erie ežero naują airportą. Kadangi čia randasi didelis plotas tuščios žemės, tai miestams mano ją sunaudoti šiam tikslui — airportui. Žinoma, tada pakils didesnė Clevelande oro komunikacija ir tranzakcija.

Tel. Henderson 0732
VINCAS DEBESIS
Seniausias Lietuvių Namų Popieruotojas, Maluotojas, Plasteriuotojas
Abelnai atlieka visą medžio darbą
7607 Star Avenue
CLEVELAND, OHIO

BRAZIS BROS. -- SIUVĖJAI
VYRAM IR JAUNIEM VYRAM SIUTAI IR TOPKOTAI
\$12.75 Gatavai Nešiot - Ant Mieros. \$16.50
Krautuvė ir Siuvykla — 6905 SUPERIOR AVE.

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS
Real Estate ir Generalis Apdraudos Agentas
19 Metų Praktikos Tamė Biznyje
P. P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO
Tel. Henderson 6729

Tel. Henderson 6716
ST. CLAIR BAKERY
Kepa skaniausią ir geriausią ruginę ir kvietinę duoną. Norintieji jos gauti namuose ar krautuvėse, kreipkitės pas
K. OBELIS-OBELIENI
6212 Superior Ave. (1404 E. 66th St.) Cleveland, O.

Euclid, Ohio, visai šale Clevelando, pradėjo valdžios paskirtais pinigais naujų namų statymo konstrukciją. Šis darbas pradėtas gruodžio 15 d. Pirmą spatą žemės iškasė kun. E. J. Gracey, sv. Povilo kat. parapijos klebonas. Taip pat ir čionais nemažai darbininkų galės gauti darbus.

Gal kiek ir išjudins Clevelande tą visų neapkenčiamą depresiją, kuri daugumai šios šalies darbininkiška žmonių klasių taip iogršo, kad ir prisiminti apie ją nekurię bijosi.

Clevelande ir visoje jo apylinkėje planuoja praplauti visus požeminius kelių tunelius, nes, esą, dabartinių automobilių amžiumi bei gadynei jie yra versiauri. Jei tas bus tikrovė, tai ir čia nemažas skaičius žmonių gaus darbus.

Šiais metais — 1933 m., automobiliai žmonių gyvasčių padėmė penkišis daugiau, negu perėjais metais — 1932 tuo pačiu metu. 1932 m. automobilių nelaimėse Clevelande buvo užmušta 197 asmenys, o šiais metais iki tam pačiam laikui atimta 202 gyvybės. Be abejonės, per Kalėdų šventes dar gali įvykti ne viena tokia nelaimė, nors, Dieve, saugok kiekvieną nuo to!

PASTABA

Šiomis dienomis Clevelande atsirado gudragaliu, kurie vaikštinėja po žmones su petičijomis ir prašo jų, kad šie pasirašintų. Aiškina, būk renka parašus už radio oratorių kun. Charles Coughlin. Vienok tos petičijos yra prieš kun. C. Coughlin, o ne už jį. Jie nori jį sustabdyti, kad jis daugiau nekaltėtų per radio.

ISVYKO Į SVECIUS

Gruodžio 21 d. gerb. E. Malaveckas, jaunimo tarpe išvymus veikėjas ir gabus scenos vaidilė, su savo žmona išvyko į Pittsburgh, Pa., pas gerb. Greičius, Malaveckienės tėvelius, svečius šv. Kalėdose. Linksmiausių Kristaus gimimo švenčių!

PAGERBS ROOSEVELTA

Sausio 30 d., 1934 m., Public Auditorijoje, visos darbininkų unijos, kurios tik randasi Clevelande, rengiasi pagerbti Prezidentą jojo gimimo dienoje ir 52 metų amžiaus sukaktuvėse. Bus sušaukta didelė masinis susirinkimas ir nurodyta žmonėms Prezidento Franklin D. Roosevelto nuveikti visi darbai dėl savo šalies. Šiam visam darbui vadovauja

Amerikos Darbo Federacijos skyriai. Šiose išskilmėse dalyvaus išvymis Amerikos žmonės ir visi darbininku vadai. Apie tai kitą kartą bus parašyta daugiau.
Senelis

ZODIS APIE KULTŪROS DRAUGIJĄ

Kultūros draugija turės savo mėnesinį susirinkimą sausio (Jan.) 2, 1934, Lietuvių svetainėje.

Nariai, nepamirškite atšvesti savo draugus-ges, nes dabar po Naujų Metų žadame turėti vaju ir taip bus visiems progos priklausyti. Apie vaju kitą kartą bus paaiškinta plačiau.

Mūsų draugija da jauna, turime suvirš šešiasdešimt pilnu narių, dauguma yra "Garso" skaitytojai. Neprošalį būtų, kad mūsų draugija pasirinktų "Garso", kaip organą.

Jaunimas priklausydams prie šios draugijos gražiai praleidžia laiką.

Labai gražus vakarėlis yra rengiamas laukiant Naujų Metų pas gerb. Sadauskus ir nariai prašomi visi atsilankyti į tą vakarėlį, o atsilankę nesigraudinsit. Pirm. A. Rakauskaitė

LIET. TARPTAUTISKOJE PARODOJE

Šiomis dienomis "Shakeriai" apvaikščioja savo įsikūrimo 100 metų sukaktuves, kuriose yra pakviesta dalyvauti visos tautos su savo namų rankų išdirbiniais. Jų tarpe dalyvauja ir lietuviai. Liet. rankų išdirbinių skyrių veda gerb. Ona Mihelichienė Clevelando liet. tarptautiškoje parodoje. Lietuvių rankų išdirbiniai yra išstatyti Cleveland Trust Banko lange. Šios parodos uždavinimas yra šoks "Christmas around the world". Kalėdos aplink pasaulį.

Shakeriai, nuo kurių yra ir uždarintas Shaker heights, yra sena draugija bei organizacija, kurioje daugumoje priklauso turtuoliai.

Malonu yra, kad mūsų veikėja taip uoliai rūpinasi garsinti lietuvių vardą.

BASKET BALL

Pereitą savaitę mūsų komanda žaidė su viena iš miesto class A komanda — Taxaco Fire Chiefs ir suplikė priešus per score 62 prieš 27.

Zmonių susirinko daugiau antrą žaidimą, negu buvo pirmam ir tikime, kad ateity da daugiau rinksis.

Gruodžio 28 parapijos merginų komanda žaidžia pirmą sykį šį sezoną. Tą vakarą bus trys žaidimai ir po žaidimų šokiai.

Šiomet parapija turi penkias komandas, kurios yra prisirengę žaist su svetimaučiais ir tikima, kad Clevelando lietuviai galės didžiuliais turėdams tokias komandas, kaip turi šv. Jurgio parapija.

Box score perėjais savaitės žaidimo:
Šv. Jurgio par., Srs.

	G	F	TP
Miliauskas F.....	5	3	13
Mažeika F.....	5	1	11
Astrauskas C.....	5	0	10
Rudinskas G.....	6	2	14
Vasiliauskas G.....	3	2	8
Dubickas F.....	0	2	2
Paškevičius G.....	1	0	2

DELL E. JAKUBS-JAKUBAUSKIENĖ
Laisniuota Graborė—License Funeral Director
LITHUANIAN FUNERAL HOME
Automobiles and Invalid Car Service
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio
North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

Tel. Henderson 9292
NIKODEMAS A. WILKELIS
Laisniuotas Lietuvių Graborius
Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti
6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

	G	F	TP
Adomaitis G.....	1	0	2
Iš viso.....	26	10	62
Texaco Co.:			
Baker F.....	0	0	0
Stewart F.....	1	1	3
Naisby C.....	0	0	0
Newman G.....	5	1	11
Zink G.....	1	0	2
Ryan F.....	1	1	3
Lytle C.....	4	0	8
Iš viso.....	12	3	27

Jurgis K. Venslovas

JUOZAS SEŠTOKAS

Anksčiau buvęs Clevelando lietuvių katalikiškos visuomenės išvymus veikėjas, jaunimo ne-nuilstantis vadas, didelis muzikos mylėtojas ir vienas iš gabiausių clevelandiečių lietuvių scenos vaidila.

Aplėdo savo tėvynę Lietuvą rugpiūčio 1 d., 1912 m. ir pirmiausia jis atvyko į Amerikos kaiminą — Kanadą. Juozas Kanadą išgyveno vos keturis mėnesius. Iš čionais persikėlė tiesiog į Clevelandą, kur ir nunai tebegyvena.

Pirmiausia Juozas prisirašė prie tuo metu čia gyvuojančios jaunimo draugijos ir jos choro. Nuo čia ir prasidėjo gerb. J. Šestoko veikimas.

Vėliau, kada steigėsi Clevelande Vyčių 25 kp., jis buvo vienas iš pirmutinių šios kp. organizatorių ir narių. Penkis metais buvo Vyčių choro pirmininku. Tuo metu choras turėjo virš šimto narių. Per keletą metų Juozas buvo vienas iš uoliausių 25 kp. veikėjų, scenos mėgėjų, choristų, solistų, balalaidis skambintoju, liaudies dainelėmis visų apdainuotoju, juokdariu, o ypač išvymiausių lietuvių kalboje parašytų veikalų vaidintoju, kuriuose Juozui visada tekdavo pirmutinės rolių. Žodžiu, tai Clevelando liet. jaunimo veikime buvo čempionas.

Jis ne tik jį rėmė darbu, organizavimu, bet tiek pat ir finansais. Jis pats daug dirbo, rėmė visokius gerus darbus ir sumanymus, bet ir kitus ragino tą patį daryti. Kada Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, tai Juozas Clevelando lietuviuose, tartum, buvo kertinis akmuo, ant kurio rėmė daug kolonijos lietuviškas veikimas ir jaunimo gyvumas.

Gerb. J. Šestokas vėliaus, kada Clevelando jaunimas buvo jau suorganizuotas ir jis žydėjo su gražiausiu gyvumu, tuomet jis išvyko į Dayton, Ohio, ten jaunimo organizuoti ir mokyti lietuviškų dainų. Jam tas darbas ten pavyko — suorganizavo chorą ir per aštuoniolika mėnesių jį mokino. Vėliau buvo nuvykęs į Akron, Ohio, ir čia jis darbuos per metus laiko lietuvių tarpe, ypatingai jaunimo, mokydamas dainų ir vesdamas čionykštį liet. chorą.

Kaip jau čia esu pažymėjęs, jog gerb. J. Šestokas ir dabar tebėra muzikos ir dailos mylėtojas; taigi nebus pro šalį prisiminti, jog jis vieną kartą važiuo per Amerikos lietuvių kolonijas su koncertais. Dabar kartais jis dalyvauja programose ir reikalui prisėjęs žymesniuose parengimuose ar kokiose išskilmėse prigelbsti choruose. Kavasiliauskas G. turi gražų ir stiprų baso balsą, tai jis visuomet buvo ir tebėra prašomas ir pa-

nešami. Niagaros Kroklyje nieko panašaus nesimato. Galinga vandens srovė pūsiedžiu krinta nuo staturaus slenkščio, sukeldama didžiausio triukšmo. Jo šniokštimas toks didelis, kad dar toli būdamas, o jau girdi užesį, tarsi šimtai traukinių susyk vienoje vietoje ridėtų arba bekilštų žiaurus viesulas būtų pradėjęs tamsaus miško medžių viršūnes bei šakas čiupinėti.

Didelis užesys ir Imatroje. Jis dar tuo darosi išpūdingesnis, kad tame užesyje protarpiais girdi grumėnčius su dugno ir krantų uolomis medžių pošėjimą. Niagaroje to negirdėti. Be abejo, Niagaros Kroklio srovė yra daug didesnė ir krit-

geidaujamas svarbesniuose parengimuose.

Šis garbingas veikėjas per kelis metus bi-vo real-estate bizny, o dabar jau kelintais metais sekmingai veda delikatesų krautuvę, kas jį ir sutrukdė nuo visuoameniško veikimo. Juozas prikauso per ilgus metus prie L. R. K. S. A. 8-os kuopos, pirmiau jis buvo aktyvus narys ir darbuotojas.

1929 m. susirado sužiedotinę Ant. Venienę ir dabar laimingai veda šeimininį židinį.

Taip pat gerb. J. Šestokas remia ir užgirta "Clevelando žinių" skyrių "Garse".

Ilgiausių metų, Juozai, tau ir tavo šeimai!

Senelis

NIAGAROS KROKLIO KRANTE

Nuolat važinėjant su misijomis iš Chicago į Rytus, ne vieną kartą teko važiuot per didžiulį Niagaros Krokli. Dažniausiai tačiau tekdavo pro šį įdomų gamtos vaizdą pravažiuoti naktį arba labai anksti, kai visi keleiviai dar saldžiai miega. Šiomet, mano laimei, kaip tik patogiausiu metu traukinys važiuo pro šią vietą, būtent, 8 val. ryte.

Nežinau, kaip kitų kompanijų traukiniai, bet Michigan Central geležinkelio bendrovė praeina pro Niagara Krokli traukiniais yra paskyrusi tam tikrą mažą stabtelėjimą, kad keleiviai galėtų išėjė iš traukinio pasigrožėti kroklio vaizdu.

Kroklys matyti — man ne pirmiena. Esu jį matęs šen ir ten. Panašų į šį esu matęs Suomijoje. Tai Imatros kroklys. Ir anas ir šis — abu juodu yra be galo išpūdingi. Skirtumo tačiau tarp judviejų yra nemaža. Imatros slenkstis, nuo kurio krinta vanduo žemyn, yra nuolaidus, nuotakas, o šio — status. Ano kritimas tęsiasi ne toli koki pusmali, o šio kritimas status. Aname matai per visą pusmali kunkuliuojančio vandens srovę, o čia stačiai kaip nuo stogo krinta didžiulė upė žemyn į bedugnę, kur viskas maišosi, putoja ir verda, kaip verdančiame didžiuliam katilė. Imatroje, be kunkuliuojančio vandens srovės, vaizdai ypatingi išpūdzio priduo da plukdomieji upe sienojai (raštai), kurie srovės blaškomi ir mėtomai, maišosi upėje, tarsi didžiulių geltonų-juosvų kirminų ne-suskaūtoma daugybė, ringuojan-jis vandens paviršiumi ir naujančieji tarp savęs už vietą, už pirmenybę. Tai skuba vieni kitas pralenkti, tai kopia vieni ant kitų, norėdami anuos nuskan-dyti, tai susimėtę į pakrantį vieni kitus stengiasi išmesti visiš-kai iš vandens. Srovėi užtelėjus, kelios dešimtys sienojų nusiriti ir krantą taip toli, kad vilnys nepasiekia jų atgal su savi-mi nusinėti ir upę. Vanduo nutekėjo atgalios, o medžių kriūvos pasiliko ant kranto. Manytum, kad jie taip ir pasilik. Bet ne. Štai nauja srovė kaž iš kur atėjo, persoko toli už pamestųjų sienojų ir, grįždama atgal, iš kur atėjusi, su savi-mi nusinėšė pirmiau išmestuosius medžius. Vilnys su didžiuliais rąstais žaidžia tarsi su mažytė-mis, lengvutėmis plunksnelėmis. Koki jie, tie medžiai, vilnių čiupinėjami pasidaro lengvučiai, kaip lengvai jie pasiduoda jų nešami!

Niagaros Kroklyje nieko panašaus nesimato. Galinga vandens srovė pūsiedžiu krinta nuo staturaus slenkščio, sukeldama didžiausio triukšmo. Jo šniokštimas toks didelis, kad dar toli būdamas, o jau girdi užesį, tarsi šimtai traukinių susyk vienoje vietoje ridėtų arba bekilštų žiaurus viesulas būtų pradėjęs tamsaus miško medžių viršūnes bei šakas čiupinėti.

Didelis užesys ir Imatroje. Jis dar tuo darosi išpūdingesnis, kad tame užesyje protarpiais girdi grumėnčius su dugno ir krantų uolomis medžių pošėjimą. Niagaroje to negirdėti. Be abejo, Niagaros Kroklio srovė yra daug didesnė ir krit-

DEGTUKAI

Degutukus mes kasdien matome, kasdien vartojame. Tai toks paprastas, kasdieniškas daiktas, apie kurį niekas nė nekalba. Tik paskutiniu laiku, po degutukų "karaliaus" Ivar Kreugerio nusižudymo, ty gamirštųjų degutukų vardas nuolat minimas; ta proga prisiminta ir jų istorija.

Gilioje senovėje žmonės tik su dideliu vargu ugnies gaudavo: trindami vienas į kitą du sauso medžio gabalu arba titnagu įšiskeldami. Graikuose yra gražus padavimas, kad pirmasis žemėn ugnies atnešęs Prometejus; jis jos pavogęs iš dievų. Už tai dievai jį prikale prie uolos, o jo kūną per dieną plėsydavę arai.

Ne taip dar senai ir Lietuvoje titnagu tejsiskeldavo ugnies. Tik pereitą šimtmetį atsirado degutukai. Jie atnešė didelį palengvinimą žmonėms, bet ir daugelio nelaimių priežastimi buvo. Mat, tie senoviškieji degutukai ir bet ką braukiami iš-žiebavo, o dažnai ir kišenėje neatsargiai pajudinti užsidegdavo.

Pirmieji degutukai atsirado XIX amž. pirmąją pusę, kai chemijos mokslas staigiu šuoliu padarė nepaprastą pažangą. 1816 m. Paryžiaus farmacininkas Derosne bene pirmasis pradėjo gaminti degutukus. Jis fosforą maišydavo su kuria nors kita sausa medžiaga ir iš to mišinio gamindavo degutukus galvutes. Jo išradimas neprijgo, nes tie degutukai per lengvai, bet koku šiurkštesniu daiktu palietus, užsidegdavo; tačiau šis Derosnės išradimas padėjo pagrindą tolimesnei degutukų evoliucijai.

Tenka paminėti ir "uždegamąją mašiną," išrastą Jenoje vokeičio Doebereinerio 1823 m. Ta mašina, tarytum koks skiltuvas, uždegdavo spirite suvilgytą knatėlį. Doebereinerio mašiną vėliau siek tiek patobulino, tačiau dėl savo nepraktiškumo ir sudėtingumo šis išradimas, nors tais laikais buvo gana paplitęs, neprijgo.

mas smarkesnis. Į jį bežiūrint ima galva svaigti. Rodosi, lyg kokia nežemiška galybė čia reikštųsi. Ne dovanai ir senieji indėnai Niagaros Kroklyje manė dievus apsišreikiant ir nešė jiems aukas.

Ypač įdomu buvo stebėti Niagaros Krokli dabar rudenyje, kai žemė jau prisidengusi plona sniego plutele, o upės pakraščiai pasipuosę plynyčio ledinio muslino (šydo) apvaisis. Aplinkui snieguoti laukai skęsta tekančios saulutės spinduliuose, sakytum užsiliepsnojo kalnai, pievos ir miškai. O iš Niagaros žiočių, kyla į padanges rūkų debesys. Jų net vėjas nepajėgia išblaškyti. Jie pats, tie rūkų debesys, iškilę į padanges, žmogaus akiai nepasiekiami, pranyksta, susiliedami su savo broliais padangių debesimis.

Kaip malonu buvo gerėtis valandėlę šiuo nepaprastu reginiu! Bet kodėl tik tokia trumputėlė valandėlė?!

Kun. A. Petrauskas, MTC.

1825 m. anglų chemikas J. T. Cooper'is Londone gamino fosforo—sieros mišinio degtukus, tačiau irgi neturėjo pasisekimo. Degtukų istorija dar neišsprendė klausimo kuriai iš tikrųjų tautai turi priklausyti ta išradimo garbė, nes visi ją savinasi. Taip, pav., Austrijos patentų sąrašaus iš 1831 m. minimas tulo Stepono von Romerio, kaip degtukų išradėjo, vardas; tačiau Romeris buvo kilęs iš vengrų miestelio Ujhely ir todėl vengrai jį savinasi. Pagaliau, pats Romeris mirė vėl kažkur kitur (1846 m.), o jo tritūs — degtukų patobulinimu — pasinaudojo jo tarnas, pardavęs to patobulinimo paslaptį kaip savo išradimą.

Vokiečiai tikroju degutukų išradėju laiko savo tautietį J. Fr. Kammererį, gimusį Ehningene 1796 m. Kammereris po 1848 m. revoliucijos buvo ištremtas iš Vokietijos ir jon sugrįžo 1850 m. Esą būdamas ištremitė jis savo išradimą pardavęs Stockton miest. vaistininkui angliui Walkeriui, kuris pirmasis įsteigęs degtukų fabriką. Kaip plačiai buvo tie degutukai paplitę nėra žinių, tačiau reikia manyti, kad neperdaugusia, nes buvo labai pavojingi, ir kai kuriose valstybėse net buvo uždrausti.

1845 m. Heidebergo chemikas Kopp'as atrado taip vadinamą "raudonąjį fosforą." Šis Koppo atradimas degtukų gamybos technikoje padarė tikrą perversmą, ir netrukus po to atsirado "švediškieji" degutukai. "Švediškujų" degtukų pirmuoju gamintoju laikomas vokiečias Dr. Boettgeris, gis degtukų "švediškas" vardas pasiliko dėl to, kad jo išradimą nupirko švedų Lundstroem (Joenkolping'o miest.) firma ir pradėjo plačią gamybą. Tolimesnė degtukų istorijoj y-patingų "naujienu" nebuvo.

Ka-en

LINKSMA NAUJIENA

Sužinojęs, skubiniuos pasidailinti ir su kitais taja linksma naujiena, kad dainininkas Antanas Banys, kuris, tikiu, greit pataps mūsų tautos pažiba, ir vėl dainuos iš Broadcasting WOR stoties sekmadienį, gruodžio 31, 10-tą val. vakare. Tiesa, jis dainuos angliškai, bet bus pagarsinta, kad jis yra lietuvis, o ne rusas, kaip kad per klaidą buvo padaryta 24-tą rugšėjo, kada jis pirmą kartą dainavo po ilgo, ilgo tylėjimo.

Kazys—Jo Draugas

Džentelmenas

— Visoj salėj tik tamsta vienas džentelmenas — pasakė priėjęs nepažįstamas.

— Kodėl?

— Kai aš užkliuvęs kritau ir perplėšiau savo šokėjos suknelę, tik tamsta vienas nesijuokė.

— Jūs šokėja, tai mano žmona. O suknelę dar du mėnesius po šimtą litų turėsiu mokėti.

— Jie pabėgo iš namų ir apsisėdė.

— O jos motina ar jam dovanuoja?

— Ne. Ji pas juos apsigyveno.

"GARSO" SPAUSTUVĖ
ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS GRAZIAI, GREITAI IR UZ PRIEINAMĄ KAINĄ.
IŠ KITŲ MIESTŲ PRISIŪSTI DARBAI VISUOMET ATLIEKAMI LAIKU. VISI ESTI PATENKINTI SVARIU DARBU.
SUSIVIENYMO KUOPOS IR NARIAI NEPAMIRŠKIT SAVOS SPAUSTUVĖS.
SPAUDOS DARBUS SIŪSKITE ŠIUO ADRESU:
"GARSAS"
73 EAST SOUTH STREET (P. O. BOX 421)
WILKES-BARRE, PA.

Vietinės Žinios

MOTERŲ KLUBO 1934 M. VALDYBA

Antradienio vakare, gruodžio 19, Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubas YWCA svetainėje, laikė susirinkimą, kur aptarus visus klubo reikalus buvo renkama sekančių metų valdyba.

MRS. J. VENSLAUSKIENĖ, W. V. L. M. Klubo pirmininkė.

Pirmininkė išrinkta (perpus daugiau balsų gavus už kitas dvi savo oponentes) Mrs. J. Venslauskienė iš Edwardsvilės.

Mrs. Venslauskienė yra darbininkės klubo narė. Ėjusi pareigas finansų raštininkės per du metus, daug darbavosi įvairiose klubo komisijose, kur jos darbas atnešė klubui daug naudos.

Pereitą metų klubas jos vardu darė naujų narių vaju, kur buvo jos vardu įvesta klasė. Tame vaju Mrs. Venslauskienė irgi daug darbavosi ir pritašė iš Kingstono nemažai pastovių narių.

Todėl klubo nates įvertindamos Mrs. Venslauskienės veikimą, suteikė jai garbės ir išrinko ją savo klubo pirmininke.

Kadangi Mrs. Venslauskienė yra darbininkė ir sumani moteris, tai nėra abejonės, kad ji sugebės klubą vesti tvarkingai.

Toliau valdyba susideda sekančiais: vice pirmininkė Mrs. Veronica Stankevičienė; protokolų raštininkė Ona Grimaila; finansų rašt. Mrs. Harvey Johns; išdalininkė Mrs. Clem Gudaitis; izdo globėjos Mrs. Wm. Vinesky, Genevieve Ransavage, Mrs. Krupa; direktorės Mrs. P. Brussock, Mrs. J. Zelinsky, Mrs. Chas Zernoski, Mrs. A. J. Brussock ir Mrs. Mary Paulis.

Per pastaruosius metus klubo pirmininkė buvo Mrs. P. Brussock iš Edwardsvilės, irgi darbininkė, kuri šiais metais atsistatė.

Linkime Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubą valdybai ir narėms sėkmingai darbuotis lietuvių tautos ir bažnyčios gerovei!

SURADO SESERJ, KURIOS NEMATE PER 22 METU

Gerai žinomi biznieriūs Bill Vinesky (Višniauskas) apie 22 metai atgal mirė abu tėvai. Paiko du sūnu ir dvi mergaitės. Ažiausioji Onutė liko vos keuriu mėnesių. Kol praėjus šerrenys tėta padavė ją į Shelter and Day Nursery, Park Ave. Tuom tarpu ten užėjo Small Pox (raupų) epidemija ir Onutės negalėjo iš ten išimti.

Vyresnioji sesuo Adelė, kuri labar yra Clevelande Notre Dame vienuolyne vardu Mary Alban sesere, žinojo, kad ji urėjo seserį ir kad ji kur dino, pradėjo teirautis. Nurašė į St. Joseph's Orphanage Scrantone. Ten jie suieškojo Onutės pavarde ir surado kas ją augina ir parašė tėvams augintojams kad jie ateitų į St. Joseph's Orphanage. Jie tai motinai pasakė, kad jeigu Onutė yra gyva, tad jos sesuo ir brolis paieško jos. Orphanage užžiūrėjoja pavarde motinai, jei nori gali pakviti apie tai Onutėi, o jei ne, gali nesakyti.

Motina parėjus namo, pasakė Onutėi, kad jos sesuo iš Clevelande paieško jos ir padavė Onutės sesers adresa. Ši pradėjo su Mary Alban sesere susirašinėti. Sesuo Mary Alban parašė Vineskiui ir prisiuntė Onutės adresa. Vineskis parašė Onutėi, toji tuojan atrašė atgal.

Apie dvi savaiti atgal pp. Viteskiai nuvažiavo pas Onutę. Be abejo, ne vienam bus žinūde žinoti, kaip toli ji buvo. Nagi Minuoka, Scrantono prieniesty. Vieni lenkai buvo be- raikiai ir pasiēmė Onutę iš naš-aityno auginti. Už metų miršta tos lenkės sesuo su vyru ir jie paima keturis jų vaikus auginti. Onutė buvo užauginta vargingai ir iš jaunu dionu tu-ėjo dirbti.

Dabar ji parvažiavo pas broli Bill Vineskį ir daugių pas lenkus negrįš. Kadangi ją lenkai užaugino, tai išmokyta lenkiškai, lietuviškai nemoka nei žodžio. Vineskio jaunesnis brolis tar- nauja Amerikos laivyne Balti- morej. Ir brolis sesers nėra ma- tės per 22 metu.

Tauru Klubas jau ruošiasi prie Lietuvos nepriklausomybės šventės — vasario 16-tos — pa- minėjimo.

KINGSTON

MIRĖ VINCAS MARCINKEVICIUS

Sekmdienį, gruodžio 23, apie 9 val. vakare, kada visa šeima linksmai rengėsi sutikti Sv. Kalėdas — ūmai mirė Vincas Marcinkėvičius, 59 m. gyvenantis 46 Kryck St., Kingstone, tėvas Onos Grumblienės, kuri dirba Susivienymo raštinėj.

Velionis pirmiau sirginoje, bet prieš pat mirtį sakėsi jaučiasi gerai. Ėjo virtuvėje ateigerti vandens, ten sugriuvo ir mirė.

Nulūdime paliko žmona Katrė, dvi dukteris — Oną Grumblienę ir Katriutę ir du vedusiu sūnu — Antaną ir Juozą.

Velionis Marcinkėvičius buvo lėtas, teisingas ir geras žmogus. Šeima išaugino gražiai ir die- vobaimingai. Pats priklausė Lietuvių Romos Katalikų Susivienyme, taipgi ir jo visa šeima.

Ketvirtadienį, gruodžio 28, gra- žiai palaidotas su bažnytinėm pamaldom iš liet. Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse Pringle Hill.

Tarp daugelio kitų gėlių vai- nikių buvo ir nuo Susivienymo darbininkų.

Susivienymo darbininkai reiš- kia Marcinkėvičių šeimynai gi- lios užuojautos!

Juozas Moliusis, LRKSA. Iz- dininko Jono Moliusio sūnus, ir Regina Lukoševičiūtė išsiēmė vedybinį laisnį. Netrukus įvyks iškilmingos sutuoktuvės.

Gruodžio 18-tos naktį automo- bilis užmušė lietuvi Edward Ronders, 16 m., gyv. Nanticoke. Palaidotas gruodžio 22-ą su bažnytinėm ceremonijom lietu- vių sv. Juozapo par. kapuose, W. Hanover.

Williamsport, Pa. — Pas- taromis dienomis čia buvo daug automobilių nelaimių, kuriose užmušti 6 asmenys.

Mielai Mūsų Sandarbininkei ONAI MARCINKEVICIUŲTEI-GRUMBLIENEI

Dei Joo Tėvelio Mirties Reiškiame Gilios Užuojautos

Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje Centro "Garsas" Stabas

J. B. ŠALIONAS, Sekr. MATAS ZUJUS, Red. ANTANAS NAVIKAS ANTANAS AMBROZAITIS

ELENA MENSISKAITE IRENE STULGAITE GENE KUPSTAITE MARĖ VIZGAITE

PITTSTON

DRAUGIJOS ISSIRINKO VALDYBAS

Gruodžio 17-tą buvo rinkimas valdybų šių draugysčių gyvo- jantių sv. Kazimiro parapijoj:

Sv. Vardo Draugystės: Gaivin Laukaitis — pirm. Juozas Smalenskas — vice pirm. Juozas Sakalauskas — fin. rašt., M. Macieina — prot. rašt., Petras Ki- žis — izd.

Sodajietų: Marijona Vizgaitė — pirm. Marijona Bartkūnė — vice-pirm. Ona Lenkaičiūtė — raštininkė. Elžb. Abramavičiūtė — izdin.

Sv. Vincento de Paul Draugystės: Jurgis Laukaitis—pirm. Robertas Gelevičius—vice-pirm. Pranas Debrovolskis — raština. Stanislovas Cibulskis — izdinin- kas.

Dvasios vadas šių draugysčių yra gerb. kun. Juozas Auruške- vičius.

Manila, Filipinai.—Gruod- džio 26-tą Filipinų salose vulkanų išsiveržimai padarė daug nuostolių. Žuvo apie 13 asmenų.

DURYEA, PA.

BIRTHDAY PARTY

Penktadienį, gruodžio 15, mon- signoro J. V. Miliausko moti- nelėi buvo surengta vadinama birthday surprisė party. Mrs. Miliauskienė sulaukė 83 metų amžiaus, bet jaučiasi gerai.

Miliausku šeima yra plačiai žinoma šioj apiclinkėj. Vienas sūnus yra monsignoru, antras sūnus Vincas biznieriūs Forest City ir Susivienymo Izdo Glo- bėjas. Taipgi turi vieną dukter- rį, vedusia su dr. Christian Lu- zerne. Taipgi turi 7 anukus iš kurių vyriausia yra Jean Mi- liauskaitė, kuri yra mokytoja Duryea ir yra Susivienymo Ap- švietos Komisijoj.

Vakarienėj dalyvavo monsig- noras J. V. Miliauskas, kun. V. Šimkoniš iš Wanamie, Mr. ir Mrs. Martin Miliauskai, tėveliai, pancelis Jean ir Cecilija ir Juo- zas, Jr., Miliauskai iš Duryea, Mr. ir Mrs. Wm. Miliauskai ir dukterys Aldona, Veronika ir Marion iš Forest City, dr. ir Mrs. Wm. Christian ir sūnus Billy iš Luzerne, Mrs. Kižis ir dukte Ona, Mrs. Francis Mo- leski ir Mrs. T. Moleški iš Pitts- tone, Mr. ir Mrs. V. Šimkoniš iš Sugar Notch ir p-lė Ona Šim- koniūtė iš Wanamie.

Celebrantė Mrs. Miliauskienė per daugelį metų gyveno Forest City. Dabar per pastaruosius porą metų gyvena su sūnum monsignoru Duryea.

Celebrantė buvo apdovanota daugeliu gražių dovanų ir širdingais linkėjimais — sveikatos ir laimės!

MIRĖ

A. a. B. Labanauskienė, 67 gyv. 67 Hill St., Swoyersville. Mirė gruodžio 18-tą, palaidota gruodžio 21-ą su bažnytinėm ceremonijom Kingstone sv. Ma- rijos par. kapuose.

Velionė šioj apiclinkėj išgy- zeno 23 metus ir plačiai buvo žinoma gyventojų tarpe.

Priklausė prie LRKSA. 7-tos kuopos.

Paliko vyrą Benjaminą, tris vaikus, 17 anukų ir 2 proanukų.

A. a. Stasys Stankevičius, 60 m., gyv. 33 Gilligan St., Wilkes- Barre. Mirė gruodžio 21-ą, pa- laidotas gruodžio 24-tą su baž- nytinėm ceremonijom Svč. Trejy- bės par. kapuose, Georgetown

Paliko žmoną, du vaiku, broli 7 anukus ir 1 proanukį.

A. a. Ona Aleknavičienė, 44 m., gyv. 63 Center St., Pittston. Mirė po trumpos ligos gruodžio 21-ą. Jos vyras, Antanas irgi po trumpos ligos, mirė šių metų rugpjūčio mėnesi. Palaidota gruodžio 23-čią su bažnytinėm ceremonijom sv. Kazimiro par. kapuose. Paliko tris vaikus, ke- turis brolius ir vieną seserį.

A. a. L. Savickaitė, Benjaminė Savicko, gyv. 106 Sly St., Lu- zerne Borough, 3 metų amžiau dukte. Mirė gruodžio 21-ą, pa- laidota gruodžio 23-čią sv. Onot par. kapuose, Lehman.

A. a. Marė Mikulienė, 70, 1219 S6. Hanover St., Nanticoke. Mi- rė gruodžio 23-čią, palaidota gruodžio 26-tą su bažnytinėm ceremonijom Wanamie sv. Mari- jos par. kapuose. Paliko du sū- nu ir dvi dukteris.

A. a. Julius Urbonas, gyv. 190 Kidder St., Wilkes-Barre, Pa. Mirė gruodžio 25-tą. Paliko žmo- ną ir 6 vaikus.

PETRAUSKAS IR STABINSKI TURĖS MIRTĮ

Pensylvanijos stelo pardonu- taryba atmetė Petrausko (Petro- sky) ir Stabinskiu advokatų prašymus mirties bausmę pakeist viso amžiaus kalėjimu.

Jauni žmogūdziai turės mirt sausio 8-tą, 1934 m., Rockview kalėjimo elektros kedėj.

Petrauskas ir Stabinski, abu iš Ashley, Pa., yra pasmerkti mirti už užmušimą Mary Mali- nowski. Kaip žinoma, jiedu nak- ties laiku įsilažė į Malinausky namus, Hanover townshipe, tike- lu pasiplėsti, mirtinai sumušė Malinausky dukterį Mary, kuri pasirgus mirė. Minėti jaunuoi- liai yra pridarę cilę kitu krimi- nalu — nušovę Wilkes-Barre biznierių Peter Cutler, pašovę kelis kitus asmenis ir daug api- plėšimų padarę.

NUSOVĖ OPEROS DAINININKĖ

San Francisco, Cal. — Gruodžio 20-tą Umberto Guisti, 37 m., nužudė ope- ros dainininkę Miss Emelia Da Prato.

Guisti, suprantama, buvo išimylėjęs į artistę. Ji buvo pasirengus išvykt į New Yorką dainuot operoj, Guisti nenorėjo išleist. Iš to ki- lo ginčas.

Artistė pamąčius, kad Guisti rengiasi ją nušauti, spiegdama bėgo iš tėvų na- no, bet kulkos pasirodė greitesnės.

Kad įpykę artistės gimī- nės ir draugai šoviko nenu- ličiuoti, policija pasisten- gė jį greit pašalint į toli- mesnį kalėjimą.

New Orleans. — Gruodžio 23-čią sudegė vaiku prieglauda, 67 vaikai lai- mingai buvo išvesti iš ug- nies apimtos prieglaudos.

Sąžiningas

— Ponas Kazimieras, ar jau- nasis Juodis yra sąžiningas žmo- gus?

— Kodėl tamsta to klausai? — Jis nori imti mano dukterį. — Taip. Garantuoju, kad pa- emęs dukterį ją tamatai netru- kus gražins, nes jis dar ne vie- no svetimo daikto nėra pasisavi- nęs.

Fotografas: Ar tamstos batus taip pat nutraukti? Fotografuojamasis: Ne, batus togi parilieka ant kojų.

BIZNIERIAI, SKELBKITĖS "GARSE"

PARSIDUODA NAMAS

Klausykite lietuvių, alus ir degti- nę jau sugrįžo ir laikas dėl Jūsų ap- sižinti gerą vietą padarymui pi- ni-gu. Ar turiu "double block" namų pardavimui, 6 minutes iki miestui, busy street, gražiausia vieta mieste salūnui. Kreipkitės į "Garsą" arba 38 Carey Ave., Wilkes-Barre, Pa.

Compliments of

Tel. 7-0931

DR. A. J. VALIBUS Gydytojas ir Chirurgas

106 Church St., Edwardsville, Pa. Nuo 9-nių iki 10-tos rytais Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų Nuo 6-tos iki 8-tos vakare Sekmdieniais ir šventadieniais pagal sutartį.

GEORGE'S HOTELS

Nakvojimui švarios, minkš- tos lovos. Zemos kainos. Greitas ir mandagus patar- navimas. Prieš pat geležin- kelio stoti.

Tėmykit numerį: 88 East Market Street Wilkes-Barre, Pa. Jurgis Vaišnis, Savininkas.

ISPĖJIMAS

JŪS GALIT PRARAST SAVO BIZNĮ IR REGISTRACIJĄ

Ką Kiekvienas Automobilias Savininkas Privalo Žinot Apie Pensylvanijos Automobilinį Finansinį Atsakingumo Įstatymą

1. Sulig akto, kuris pradeda veikt nuo Naujų Metų, jeigu galutinas nuosprendis (judgement) prieš Tamstą išduotas siekia \$200.00, jūs negalite automobilium važinėti, negalite automobilias registruoti iki nuosprendis bus patenkintas. Jūs laisnis ir registracija pasilieka suspenduoti iki sumokėsit nuosprendžio sumą ir prirodysit finansinę atsakomybę kas link atleidis incidentų (accidents). Finan- sinės atsakomybės prirodymas gali būt nustatytas išpil- dant apdraudos sertifikata, užstatant reikalaujamą bondsą ar cash depozitą (11,000 suma) pas Taksų Sekretorių.

2. Jūsų laisnis ir registracija gali būt taip pat suspen- duoti (iki pristatysit finansinio atsakingumo prirody- mą) už automobilijų įstatymu laužymus ir jei per 12-ką mėnesių turėsite du incidentus apimančius asmenu suže- dimus ar nuosavybių sunaikinimus siekiančius \$200.00.

Apsižiūrėkite laiku. Norėdami išsityrēt karus ir gaut platesnių informacijų, kreipkitės pas:

JOHN MALUSIS 44 No. Landon Ave., Kingston, Penna.

Mūsų brangūs-i geradari:—

Stai ir vėl lankomės pas Jus laike šių brangių švenčių su lai- skeliu.

Vardan Kūdikelio Jėzaus, siunčiame šį laiškėlį su tikslu paaiškinti Jums plačiau apie turėjome tinkamos jiems prie- glaudos. "Nebuvo jiems vietos." apie mus, tai šis laiškėlis bus tik pakartojimas to, ką jau ži- note; jei nesate daug girde- ję apie mus, tai šis laiškėlis pranes Jums naujienų!

Po mūsų globa dabartiniu lai- ku yra 27 našlaičiai-vaikėliai, ir beveik tiek senelių. Per ilgą lai- ką vargome, nes neturėjome tin- kamos vietos našlaičiams ir se- neliams. Atjausdamos žmonių vargingą padėtį iš priezasties bedarbių, neišdrysome prašyti pagalbos: kiek galėdamos pačios

stengėmės šelpti vargingus sen- lius ir našlaičius.

Dabar esame priverstos pra- syti Jūsų pagalbos, nes neseniai buvome priverstos taisyti naš- laičiams ir seneliams namus, nes iki šiol, kaip virš minėjome, ne- turėjome tinkamos jiems prie- glaudos. "Nebuvo jiems vietos." apie mus, tai šis laiškėlis bus tik pakartojimas to, ką jau ži- note; jei nesate daug girde- ję apie mus, tai šis laiškėlis pranes Jums naujienų!

Po mūsų globa dabartiniu lai- ku yra 27 našlaičiai-vaikėliai, ir beveik tiek senelių. Per ilgą lai- ką vargome, nes neturėjome tin- kamos vietos našlaičiams ir se- neliams. Atjausdamos žmonių vargingą padėtį iš priezasties bedarbių, neišdrysome prašyti pagalbos: kiek galėdamos pačios

Mūsų dabartinė kopytėlė taip- gi per maža, nes negalime visi sutilpti maldos reikalams, todėl turėjome padidinti kopytėlia. Da- bar tik pradėjome tą darbą. Kaip bus užbaigta, tai tada vaikūčiai ir našlaičiai seneliai turės vietos melstis ir prašyti malonių savo geradariams.

Viršminėti darbai mums suda- rė daug išlaidų. Mes vienos be žmonių gailestingos širdies pa- galbos neįstengsime padengti vi- sas išlaidas. Tikimės, kad at- siras tokių gerasirdžių žmonių, kurie nors patys vargsta, vienok užmiršė savo vargus, šelpia mū- su Tautos vargdienius.

Jau nesyk Tamstos mums at- siuntėt aukelį, bet žinokite, kad neveltui, nes Kūdikelis Jė- zaus jas neužmiršo. Jei dabarti- niame laike neišgalite padėti mums savo aukomis, tad mal-

daujame bent vienos malonės, būtent, kad malonėtumėt paduo- ti šį laiškėlį savo artimausiam-iai draugui-ci. Tokiu būdu palinke- minsite sesučių, našlaičių ir se- nelių širdis šių ir visu Kalėdu metu.

Dabar yra graži proga ypatin- gu būdu parodyti savo gailest- ingumą mūsų Tautos vargdie- niams. Jei norėtumėte ka nors įtaisyti dėl mūsų kopytėjos, tai šis laikas prieš baigiant sta- tyti bene bus patogiausias. Tą padarydama-s paliksite pas mus amžina atmintį. Atminkite, ką padarysite mūsų vargdieniams, ta Dievui padarysite.

Baigdamos vėl maldaujame vardan Kūdikelio Jėzaus idant maloningai atsiieptumėte į mu- sų šį atsišaukimą.

Seserys Jėzaus Nukryžiuoto